

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	3
2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ	3
2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	15
2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	29
2.4 ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	31
2.5 ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	35
2.6 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	37
2.7 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2007 ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2008	41
ΠΛΑΙΣΙΑ 1. Σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία της Κυπριακής λίρας.....	12
2. Συνθήκες ρευστότητας και πράξεις νομισματικής πολιτικής.....	24
3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	43

Φέρεται σε γνώση όλων των αναγνωστών της Έκθεσης Νομισματικής Πολιτικής ότι με την τροποποίηση των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2007, ενόψει της ένταξης της Κύπρου στη ζώνη του ευρώ την 1^η Ιανουαρίου, 2008, καταργείται η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής από την πιο πάνω ημερομηνία και, ως εκ τούτου, η Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής του Δεκεμβρίου, 2007, είναι η τελευταία που εκδίδει η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου σ' αυτή τη μορφή.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διεθνείς εξελίξεις

Η αναταραχή στις διεθνείς αγορές χρήματος, η οποία είχε ως απαρχή την κρίση στα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια υψηλού κινδύνου (“subprime loans”) στις ΗΠΑ, εξακολουθεί να επηρεάζει τις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά και άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες. Ως αποτέλεσμα και σε συνδυασμό με τις αυξήσεις στις τιμές του αργού πετρελαίου, η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε τροχαία επιβράδυνση και ταυτόχρονα σε περιβάλλον αυξημένων πληθωριστικών πιέσεων.

Κατά τις πρόσφατες συνεδριάσεις τους στις 8 Νοεμβρίου 2007, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και η Τράπεζα της Αγγλίας αποφάσισαν να διατηρήσουν τα βασικά επιτόκια τους αμετάβλητα στο 4,00% και 5,75%, αντίστοιχα. Αντίθετα, στις 31 Οκτωβρίου 2007, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αποφάσισε να προβεί σε εκ νέου μείωση του βασικού επιτοκίου της από 4,75% στο 4,50%. Η απόφαση αυτή λήφθηκε ως μέτρο άμβλυνσης των οικονομικών επιπτώσεων της κρίσης στην αγορά δανεισμού υψηλού κινδύνου, η οποία συνεχίζει να επηρεάζει αρνητικά την αμερικανική οικονομία.

Εγχώριες εξελίξεις

Η μεγέθυνση τόσο της προσφοράς χρήματος όσο και των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα εξακολουθούν να βρίσκονται σε ψηλά επίπεδα. Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής (“ΕΝΠ”) της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (“ΚΤΚ”) άφησε αμετάβλητο το επιτόκιο αναφοράς (“repo rate”) στο 4,50% κατά τη συνεδρία της στις 12 Νοεμβρίου 2007. Το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης (“Lombard”), καθώς και το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής

καταθέσεων (“Overnight Deposit Facility”), παρέμειναν σταθερά στο 5,00% και 3,00%, αντίστοιχα.

Τον Οκτώβριο συνεχίστηκε ο ψηλός ρυθμός μεγέθυνσης του Μ2, λόγω κυρίως της συνεχούς αύξησης των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα. Ο δανεισμός σε ξένο νόμισμα, αν και παρουσίασε επιβράδυνση σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο, εξακολουθεί να κατέχει σημαντικό μερίδιο της τάξης του 30,0% στο σύνολο των πιστώσεων που διοχετεύθηκαν τους δώδεκα μήνες μέχρι τον Οκτώβριο του 2007.

Ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,99% τον Οκτώβριο του 2007 σε σύγκριση με 2,63% τον προηγούμενο μήνα. Η αύξηση αυτή αντικατοπτρίζει, κυρίως, την επιτάχυνση στις τιμές των πετρελαιοειδών, του ηλεκτρισμού, των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων και των υπηρεσιών. Αύξηση, σε σύγκριση με μείωση τον προηγούμενο μήνα, παρατηρήθηκε στις τιμές των εισαγόμενων προϊόντων (εξαιρουμένων των αυτοκινήτων).

Σε ότι αφορά τις εξωτερικές συναλλαγές, καταγράφηκε αύξηση 0,6% στους τουρίστες που επισκέφθηκαν την Κύπρο κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου, 2007 σε σύγκριση με μείωση 2,4% που σημειώθηκε κατά την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Οι εισπράξεις από τον τουρισμό κατέγραψαν, τους πρώτους εννιά μήνες του 2007, αύξηση κατά 7,0% σε σύγκριση με αύξηση 3,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, κατά τους πρώτους εννιά μήνες του 2007, οι συνολικές εισαγωγές (c.i.f.) παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 9,8% σε σύγκριση με αύξηση 15,1% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Σε ότι αφορά τις εξαγωγές αγαθών, αυτές κατέγραψαν μείωση

της τάξης του 2,9% την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2007, έναντι μείωσης 1,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Η μείωση των εξαγωγών αγαθών, σύμφωνα με πιο λεπτομερή στοιχεία των πρώτων οκτώ μηνών του 2007, οφείλεται στη μείωση των επανεξαγωγών, ενώ οι εξαγωγές εγχώριων αγαθών αυξήθηκαν κατά 16,6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Αναφορικά με τις λοιπές οικονομικές εξελίξεις, ο δείκτης κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 7,5% το πρώτο εννιάμηνο του 2007 σε σύγκριση με αύξηση 6,2% το αντίστοιχο εννιάμηνο του προηγούμενου έτους. Τον Σεπτέμβριο του 2007, ο δείκτης αυτός παρουσιάζει αύξηση 4,7% έναντι αύξησης 8,1% τον αντίστοιχο μήνα του 2006.

Αντικατοπτρίζοντας την έντονη οικονομική δραστηριότητα που παρατηρείται, η ανεργία συνεχίζει να διαγράφει πτωτική πορεία. Οι εγγεγραμμένοι άνεργοι, ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, έφθασαν το 3,1% τους πρώτους επτά μήνες του 2007 σε σύγκριση με 3,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Στους δευτερογενείς τομείς και συγκεκριμένα στο μεταποιητικό τομέα, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής παρουσίασε άνοδο κατά 3,2% τους πρώτους οκτώ μήνες του 2007 σε σύγκριση με μείωση 1,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Στον τομέα των κατασκευών ο δείκτης εμβαδού αδειών οικοδομής αυξήθηκε κατά 5,7% το πρώτο οκτάμηνο του 2007 σε σύγκριση με άνοδο 5,2% το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2006. Παράλληλα, οι πωλήσεις τσιμέντου αυξήθηκαν κατά 10,8% το πρώτο δεκάμηνο του 2007 σε σύγκριση με άνοδο 2,1% το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2006.

Οι τελευταίες εξελίξεις στον τομέα των **δημόσιων οικονομικών** δημοσιεύθηκαν πρόσφατα από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου ("CYSTAT") μέσα στο πλαίσιο των προκαταρκτικών οικονομικών λογαριασμών της Γενικής Κυβέρνησης και καλύπτουν την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2007. Σύμφωνα με αυτά, το δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 0,9% του ΑΕΠ του πρώτου εξαμήνου διευρύνθηκε στο 3,4% του ΑΕΠ σε σύγκριση με έλλειμμα 0,2% του ΑΕΠ κατά το περσινό αντίστοιχο εννιάμηνο. Τα δε σύνολα των εσόδων και δαπανών κατέγραψαν αυξήσεις ύψους 18,9% και 6,1% αντίστοιχα. Σε απόλυτους αριθμούς, τα δημόσια έσοδα ανήλθαν στα £3.007,3 εκατ. και οι δημόσιες δαπάνες στα £2.700,9 εκατ., καταγράφοντας έτσι πλεόνασμα ύψους £306,4 εκατ.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις

Γενική κατάσταση

Η ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας συνεχίζει να επηρεάζεται από την αναταραχή στις διεθνείς αγορές χρήματος, η οποία είχε ως απαρχή την κρίση στα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια υψηλού κινδύνου ("subprime loans") στις ΗΠΑ τον περασμένο Αύγουστο. Παράλληλα, οι συνεχείς αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου προκαλούν αυξημένες πληθωριστικές πιέσεις διεθνώς.

Ζώνη του ευρώ

Όπως φαίνεται στους Πίνακες 1 και 2 (στις σελίδες 6 και 7), οι προβλέψεις για το ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας στη ζώνη του ευρώ κυμαίνονται γύρω στο 2,6% για το 2007, ενώ το 2008 η οικονομική μεγέθυνση αναμένεται να κυμανθεί σε χαμηλότερα επίπεδα, γύρω στο 2,0%. Η ανεργία το Σεπτέμβριο του 2007 έφθασε το 7,3% σε ετήσια βάση σε σύγκριση με 7,8% τον αντίστοιχο περσινό μήνα. Ο πληθωρισμός τον Οκτώβριο του 2007 αυξήθηκε σημαντικά στο 2,6% σε σύγκριση με 1,6% τον αντίστοιχο περυσινό μήνα, κυρίως λόγω των αυξημένων τιμών του πετρελαίου και των τροφίμων.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ κ. Jean-Claude Trichet, σε ομιλία του μετά τη συνεδρία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ στις 8 Νοεμβρίου 2007 όπου λήφθηκε απόφαση για μη αύξηση των επιτοκίων, επανέλαβε τη δέσμευση της ΕΚΤ να περιορίσει τον πληθωρισμό. Στον αντίποδα, η επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης στη ζώνη του ευρώ οδηγεί τους αναλυτές στην ενίσχυση της άποψης ότι τα βασικά επιτόκια θα

παραμείνουν αμετάβλητα για τους επόμενους μήνες.

Ηνωμένο Βασίλειο

Ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης αναμένεται να φθάσει το 3,1% κατά το 2007, ενώ το 2008 αναμένεται να σημειώσει επιβράδυνση και να κυμανθεί γύρω στο 2,1%. Επιπλέον, ο πληθωρισμός τον Οκτώβριο έφτασε το 2,1%, έναντι 1,8% το Σεπτέμβριο 2007 και 2,4% τον Οκτώβριο του 2006. Ως επακόλουθο της μειωμένης ανάπτυξης και της συγκράτησης του πληθωρισμού, οι αναλυτές προβλέπουν μείωση του βασικού επιτοκίου, κατά τις επόμενες συνεδριάσεις το 2008, με στόχο τη τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το συγκεκριμένο σενάριο ενισχύθηκε και από ανακοίνωση στοιχείων με βάση τα οποία οι τιμές των κατοικιών μειώθηκαν απροσδόκητα τον Οκτώβριο κατά 0,5%, ενώ οι λιανικές πωλήσεις επίσης συρρικνώνονται κατά 0,1% σε ετήσια βάση. Αντίθετα, η ανεργία βρισκόταν στο 5,4% κατά την τριμηνία Ιουλίου - Σεπτεμβρίου 2007, σημειώνοντας μείωση κατά 0,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Η οικονομική μεγέθυνση αναμένεται να διαμορφωθεί στο 2,0% για το 2007, ενώ κατά το 2008 αναμένεται περαιτέρω μικρή επιβράδυνση που θα καταλήξει σε ρυθμό αύξησης γύρω στο 1,9%. Ο ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού διαμορφώθηκε στο 2,8% το Σεπτέμβριο του 2007, σε σύγκριση με 2,1% τον αντίστοιχο περσινό μήνα. Ακόμη, οι λιανικές πωλήσεις τον Οκτώβριο σημείωσαν οριακή άνοδο κατά 0,2% σε μηνιαία βάση, ενώ ο δείκτης τιμών παραγωγού για τον ίδιο μήνα αυξήθηκε κατά μόλις 0,1% σε μηνιαία βάση. Επιπλέον, η

ανεργία έφθασε το 4,7% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 4,4% τον αντίστοιχο περσινό μήνα.

Ως αποτέλεσμα των πρόσφατων μη ενθαρρυντικών στοιχείων για την αμερικανική οικονομία, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αποφάσισε, στις 31 Οκτωβρίου 2007, να προβεί σε εκ νέου μείωση του βασικού της επιτοκίου, από 4,75% στο 4,50%. Επιπλέον, σε δηλώσεις του ο Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ κ. Ben Bernanke υπογράμμισε ότι αναμένει περαιτέρω επιβράδυνση της αμερικανικής οικονομίας κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2007 και το πρώτο τρίμηνο του 2008. Αναφέρθηκε παράλληλα και στο ενδεχόμενο διεύρυνσης των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης στον ενυπόθηκο οικιστικό δανεισμό στις ΗΠΑ, καθώς και των επιπτώσεων που αυτή φαίνεται να συνεχίζει να έχει στον τραπεζικό τομέα της χώρας. Τα σχόλια αυτά εδραίωσαν την άποψη ότι αναμένεται περαιτέρω μείωση των επιτοκίων στο εγγύς μέλλον, με στόχο τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης στις ΗΠΑ.

Ακόμη, ο κ. Ben Bernanke ανακοίνωσε ότι η Τράπεζα θα διεξάγει από τώρα και στο εξής πιο συχνά μακροπρόθεσμες προβλέψεις για την πορεία της οικονομίας, οι οποίες θα δημοσιοποιούνται, σε μια προσπάθεια ενίσχυσης της διαφάνειας όσον αφορά την επιτοκιακή πολιτική.

Ιαπωνία

Η μεγέθυνση της οικονομίας αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 1,9% κατά το 2007, ενώ το 2008 προβλέπεται να φθάσει το 1,7%. Η ανεργία βρισκόταν στο 4,0% το Σεπτέμβριο 2007 σε σύγκριση με 4,2% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή σημείωσε πτώση της τάξης του

0,2% το Σεπτέμβριο 2007, παραμένοντας στα ίδια περίπου επίπεδα με τους προηγούμενους μήνες, καθώς και με τον αντίστοιχο περσινό μήνα. Η Τράπεζα της Ιαπωνίας άφησε αμετάβλητο στο 0,5% το βασικό της επιτόκιο κατά την τελευταία της συνεδρία στις 11 Οκτωβρίου 2007, όπως αναμενόταν από τις αγορές. Η απόφαση αυτή συνάδει με την επιφυλακτική στάση που διατηρούν εν γένει οι Κεντρικές Τράπεζες λόγω της αβεβαιότητας που επικρατεί στις αγορές, καθώς και λόγω των ανησυχητικών ενδείξεων για την πορεία της Ιαπωνικής οικονομίας μετά την κρίση στην αμερικανική αγορά ενυπόθηκων δανείων.

Κίνα

Η οικονομική μεγέθυνση συνεχίζεται σε έντονους ρυθμούς και αναμένεται να φθάσει γύρω στο 11,4% κατά το 2007, ενώ το 2008 προβλέπεται να παρουσιάσει επιβράδυνση φθάνοντας το 10,0%. Οι εξαγωγές αγαθών και οι επενδυτικές δαπάνες εξακολουθούν να είναι οι κύριοι άξονες της οικονομικής ανάπτυξης στην Κίνα. Η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε κατά 17,9% τον Οκτώβριο 2007 σε σύγκριση με 14,7% τον αντίστοιχο περσινό μήνα. Ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 6,5% τον Οκτώβριο 2007 σε σύγκριση με 6,2% το Σεπτέμβριο. Ως αποτέλεσμα, η Κεντρική Τράπεζα της Κίνας προέβη σε εκ νέου αύξηση του ελάχιστου αποθεματικού κατά 50 μονάδες βάσης στο 13,50%, για ένατη φορά κατά το τρέχον έτος.

Χρηματιστηριακές εξελίξεις

Το **Διάγραμμα 1** (στη **σελίδα 6**) παρουσιάζει τους χρηματιστηριακούς δείκτες Eurostoxx 50, S&P 500 και Nikkei 225 για την περίοδο από 1^η Αυγούστου μέχρι 21 Νοεμβρίου 2007. Μετά τις απώλειες του Αυγούστου και οι τρεις δείκτες παρουσίασαν άνοδο κατά τους μήνες

Σεπτέμβριο και Οκτώβριο, εν μέρει λόγω των παρεμβάσεων της ΕΚΤ, της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ και άλλων Κεντρικών Τραπεζών για αύξηση της ρευστότητας στην αγορά. Κατά τις πρώτες τρεις βδομάδες του Νοεμβρίου, όμως, και οι τρεις δείκτες ακολούθησαν πτωτική πορεία, φανερά επηρεασμένοι από τις συνεχείς αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου και τις πιέσεις προς τις τράπεζες λόγω των ανησυχιών στις χρηματαγορές. Συγκεκριμένα, για ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο από 1^η Αυγούστου μέχρι 21 Νοεμβρίου 2007, ο δείκτης Eurostoxx 50 παρουσίασε πτώση 1,0%, ο δείκτης S&P 500 πτώση 3,4% και ο δείκτης Nikkei 225 πτώση 12,1%.

Πετρέλαιο

Η μέση ημερήσια **τιμή του αργού πετρελαίου** τύπου Brent παρέμεινε σε ψηλά επίπεδα, κυμαινόμενη στα \$82,48 ανά βαρέλι τον Οκτώβριο, από \$77,77 ανά βαρέλι το Σεπτέμβριο και \$71,87 ανά βαρέλι τον Αύγουστο. Η τιμή του μαύρου χρυσού συνέχισε την ανοδική της πορεία, φθάνοντας στις 22 Νοεμβρίου 2007 τα \$95,53 το βαρέλι, την υψηλότερη τιμή του χρόνου μέχρι στιγμής, σημειώνοντας αύξηση 66,7% από την αρχή του τρέχοντος έτους. Κύριες αιτίες για τις συνεχείς αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου είναι, μεταξύ άλλων, η αυξημένη ζήτηση διεθνώς και η γεωπολιτική αβεβαιότητα. Συγκεκριμένα, οι αμφιβολίες γύρω από την επάρκεια των προμηθειών εξακολουθούν να παραμένουν και να διατηρούν τις διεθνείς τιμές του μαύρου χρυσού σε ψηλά επίπεδα, δεδομένης και της αυξημένης ανάπτυξης που παρατηρείται στην Κίνα και στην Ινδία.

Πίνακας 1

Προβλέψεις Α.Εγχ.Π. ⁽¹⁾

(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

	The Economist Poll of forecasters ⁽²⁾		Lehman Brothers Global Weekly Economic Outlook ⁽³⁾		Διεθνές Νομισματικό Ταμείο World Economic Outlook ⁽⁴⁾		Ευρωπαϊκή Επιτροπή Economic Forecasts ⁽⁵⁾	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Παγκόσμια			2,5	2,0 (2,1)	5,2 (4,9)	4,8 (4,9)	5,1 (4,8)	4,7 (4,8)
Ζώνη του ευρώ	2,6	2,0 (2,1)	2,6 (2,5)	1,8	2,5 (2,3)	2,1 (2,3)	2,6 (2,6)	2,2 (2,5)
ΗΓΠΑ	2,0	2,1 (2,2)	2,1 (2,0)	2,0 (1,8)	1,9 (2,2)	1,9 (2,8)	2,1 (2,2)	1,7 (2,7)
Ιαπωνία	2,0	1,8 (1,9)	1,7 (1,9)	1,4 (1,9)	2,0 (2,3)	1,7 (1,9)	1,9 (2,3)	1,9 (2,1)
Ηνωμένο Βασίλειο	3,0 (2,9)	2,1	3,1	1,7	3,1 (2,9)	2,3 (2,7)	3,1 (2,8)	2,2 (2,5)
Κίνα	11,5	10,0	11,3 (11,1)	9,5 (9,2)	11,5 (10,0)	10,0 (9,5)	11,2 (10,5)	10,3 (10,4)

(1) Οι αριθμοί σε παρένθεση δίνουν το αντίστοιχο της τελευταίας Έκθεσης Νομισματικής Πολιτικής, σε περίπτωση αλλαγής. Στην περίπτωση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι αριθμοί σε παρένθεση αναφέρονται στις προβλέψεις του Απριλίου του 2007.

(2) The Economist, 15 Νοεμβρίου 2007.

(3) Lehman Brothers Global Weekly Economic Monitor, 16 Νοεμβρίου 2007.

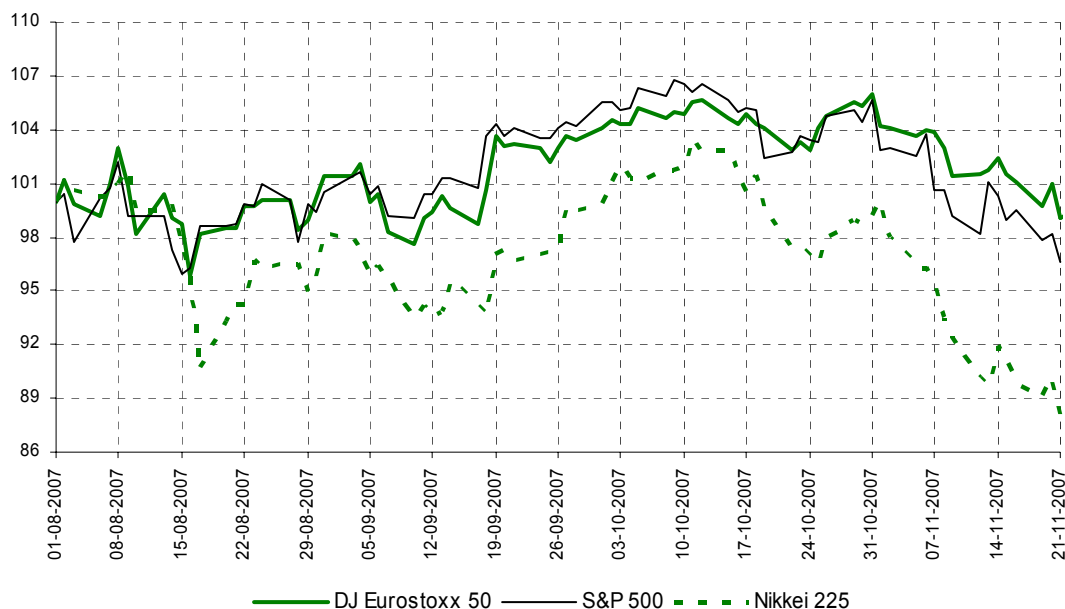
(4) Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, World Economic Outlook, Οκτώβριος 2007.

(5) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Economic Forecasts, Φθινόπωρο 2007.

Διάγραμμα 1

Επιλεγμένοι διεθνείς χρηματιστηριακοί δείκτες

(1 Αυγούστου 2007 = 100, ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: Bloomberg.

Πίνακας 2**Βασικοί οικονομικοί δείκτες**

(ποσοστιαία μεταβολή από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους)

	Α.Εγχ.Π.				Βιομηχανική παραγωγή Σεπτέμβριος (ετήσια)	Λιανικές πωλήσεις Σεπτέμβριος (ετήσια)	Ανεργία Σεπτέμβριος (ετήσια)	Πληθωρισμός ⁽²⁾ Οκτώβριος
	2007 (Q2)		2007 (Q3)					
	(τριμηνιαία) ⁽¹⁾	(ετήσια)	(τριμηνιαία) ⁽¹⁾	(ετήσια)				
Ηνωμένο Βασίλειο	3,3	3,1	3,2	3,3	-0,3	6,3	5,4 ⁽³⁾	2,1
Ιαπωνία	-1,2	1,6	2,6	2,1	0,8	0,7	4,0	-0,2 ⁽⁴⁾
ΗΠΑ	3,8	1,9	3,9	2,6	1,9	4,7	4,7 ⁽⁵⁾	2,8 ⁽⁴⁾
Ζώνη του ευρώ	1,3	2,5	2,8	2,6	3,5	1,6	7,3	2,6
Κίνα	μ/δ	11,5	μ/δ	11,5	17,9 ⁽⁵⁾	15,3 ⁽⁶⁾	9,5 ⁽⁷⁾	6,5

Πηγή: The Economist 15 Νοεμβρίου 2007.

(1) Ποσοστιαία μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, αναγόμενη σε ετήσια βάση.

(2) Βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

(3) Ιούλιος - Σεπτέμβριος 2007.

(4) Σεπτέμβριος 2007.

(5) Οκτώβριος 2007.

(6) Μάρτιος 2007.

(7) Δεκέμβριος 2006.

Διεθνή νομίσματα**Ευρώ**

Το ευρώ παρουσίασε ενδυνάμωση την περίοδο μεταξύ 2 Οκτωβρίου και 23 Νοεμβρίου έναντι του δολαρίου ΗΠΑ και της Αγγλικής στερλίνας, ενώ αποδυναμώθηκε έναντι του Ιαπωνικού γεν. Οι προσδοκίες της αγοράς για διεύρυνση της επιτοκιακής διαφοράς μεταξύ των επιτοκίων της ΕΚΤ και των επιτοκίων των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου οδήγησε στην ενδυνάμωση του ευρώ. Από την άλλη, λόγω της μειωμένης διάθεσης των επενδυτών για τοποθετήσεις τύπου “carry trade”, οδήγησαν στην ενδυνάμωση του γεν έναντι του ευρώ.

Δολλάριο ΗΠΑ

Το δολάριο ΗΠΑ συνεχίζει να υπομονεύεται από την κρίση στην αγορά δανεισμού υψηλού κινδύνου, με την αγορά να προσδοκεί ότι περισσότερες τράπεζες θα εμφανίσουν ζημιές από ενυπόθηκα δάνεια που έχουν παραχωρήσει. Για παράδειγμα, η Citigroup Inc., η μεγαλύτερη αμερικάνικη τράπεζα, έχει ήδη διαμορφώσει πρόβλεψη για επιπλέον ζημιές ύψους 11 δισ. δολαρίων. Στην αποδυνάμωση του δολαρίου συντείνει και η αύξηση των προσδοκιών της αγοράς για περαιτέρω μείωση των αμερικάνικων επιτοκίων. Οι προσδοκίες αυτές βασίζονται στην αναθεώρηση προς τα

κάτω της πρόβλεψης του ΔΝΤ αλλά και της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας των ΗΠΑ για την οικονομική ανάπτυξη των ΗΠΑ για το 2008.

Το αμερικανικό νόμισμα αποδυναμώθηκε σημαντικά έναντι του ευρώ, αφού έκλεισε στις 23 Νοεμβρίου στα \$1,4809 ανά ευρώ σε σύγκριση με \$1,4169 στις 2 Οκτωβρίου (**Διάγραμμα 2** στη **σελίδα 9**). Η τιμή κλεισίματος του δολαρίου έναντι του ευρώ στις 22 Νοεμβρίου στα \$1,4831 αποτελεί επίπεδο ρεκόρ όλων των εποχών.

Αγγλική στερλίνα

Η στερλίνα έκλεισε στις 71,91 πέννες ανά ευρώ στις 23 Νοεμβρίου σε σχέση με 69,42 πέννες ανά ευρώ στις 2 Οκτωβρίου. Η αποδυνάμωση της στερλίνας οφείλεται στο γεγονός ότι η αγορά προσδοκεί ότι η Τράπεζα της Αγγλίας θα αναγκαστεί να μειώσει το βασικό της επιτόκιο για να τονώσει την οικονομική ανάπτυξη στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σ' αυτό συνέτεινε η αναθεώρηση προς τα κάτω της πρόβλεψης του ΔΝΤ αλλά και του Εθνικού Ινστιτούτου Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών για το ρυθμό μεγέθυνσης της Βρετανικής οικονομίας για το 2008. Επίσης, οι δηλώσεις του Διοικητή

της Τράπεζας της Αγγλίας ότι αναμένει να παρέλθουν αρκετοί μήνες μέχρι να επιτευχθεί ομαλοποίηση στο τραπεζικό σύστημα, υπομόνευσαν περαιτέρω τη στερλίνη.

Ιαπωνικό γεν

Σε ότι αφορά το ιαπωνικό γεν, αυτό έκλεισε στα 159,79 γεν ανά ευρώ στις 23 Νοεμβρίου σε σύγκριση με 163,92 γεν ανά ευρώ στις 2 Οκτωβρίου. Η ενδυνάμωση του γεν έναντι του ευρώ ήταν αποτέλεσμα της αστάθειας που παρουσιάζουν το τελευταίο διάστημα οι χρηματοοικονομικές αγορές, γεγονός που μείωσε τη διάθεση των επενδυτών για ανάληψη κινδύνου μέσω των τοποθετήσεων τύπου “carry trade”, τακτική με την οποία οι επενδυτές δανείζονται σε νομίσματα χαμηλής απόδοσης, όπως το γεν, με σκοπό να αγοράσουν ενεργητικό σε νομίσματα υψηλής απόδοσης.

Διάγραμμα 2

Διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες

(μέση τιμή fixing)

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Κυπριακή λίρα

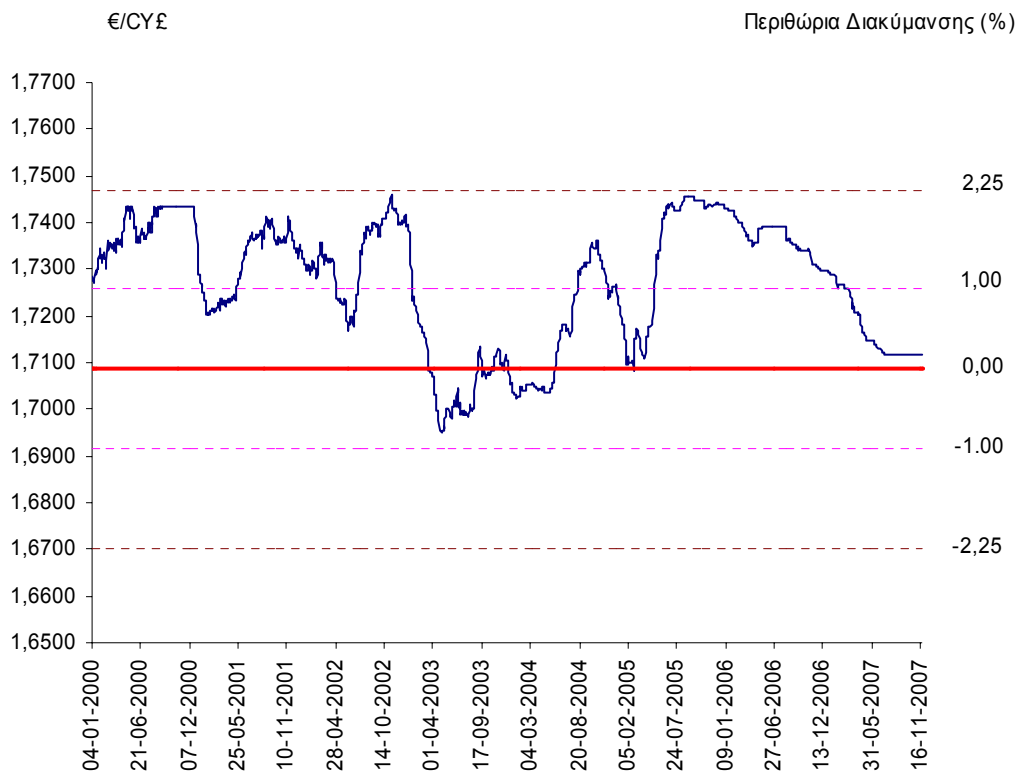
Από την αρχή του χρόνου μέχρι τις 23 Νοεμβρίου, 2007 η Κυπριακή λίρα κατέγραψε σταδιακή, μικρή αποδυνάμωση έναντι του ευρώ, ενώ πιο πρόσφατα, κατά την περίοδο 2 Οκτωβρίου – 23 Νοεμβρίου, το Κυπριακό νόμισμα παρέμεινε σταθερό έναντι του ευρώ στα €1,7117 ανά Κυπριακή λίρα. Αντικατοπτρίζοντας τις διακυμάνσεις των διεθνών νομισμάτων κατά την εν λόγω περίοδο, η Κυπριακή λίρα ενδυναμώθηκε έναντι του δολαρίου και της στερλίνας, ενώ αποδυναμώθηκε έναντι του γεν. Συγκεκριμένα, κατέγραψε σημαντική ενδυνάμωση έναντι του δολαρίου ΗΠΑ, φθάνοντας τα \$2,5349

στις 23 Νοεμβρίου σε σύγκριση με \$2,4254 στις 2 Οκτωβρίου. Έναντι της στερλίνας, η Κυπριακή λίρα έφθασε τις STG1,2309 στις 23 Νοεμβρίου, σε σύγκριση με STG1,1882 στις 2 Οκτωβρίου, ενώ έναντι του Ιαπωνικού γεν έκλεισε στα 273,52 γεν σε σύγκριση με 280,58 γεν στις 2 Οκτωβρίου.

Οι πρόσφατες συναλλαγματικές διακυμάνσεις της Κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ, του Αμερικάνικου δολαρίου, της Αγγλικής στερλίνας και του Ιαπωνικού γεν παρουσιάζονται στα **Διαγράμματα 3 και 4** που ακολουθούν.

Διάγραμμα 3**Συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ έναντι της κυπριακής λίρας**

(μέση τιμή fixing)

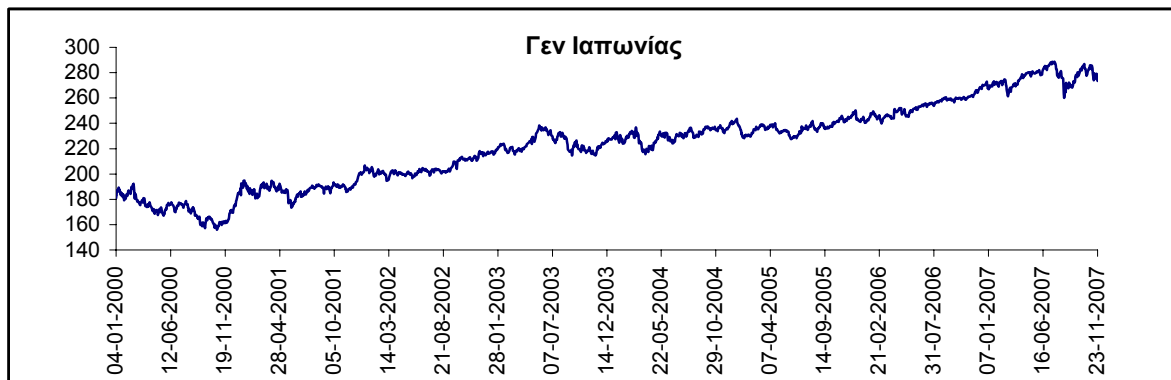
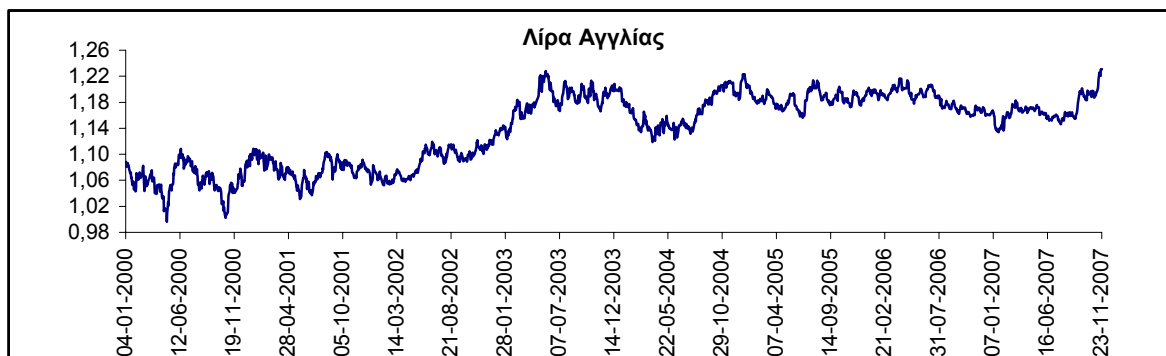

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Σημείωση: Τα επίσημα περιθώρια διακύμανσης της Κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ είναι καθορισμένα στο $\pm 15\%$.

Διάγραμμα 4

Συναλλαγματικές ισοτιμίες έναντι της κυπριακής λίρας (μέση τιμή fixing)

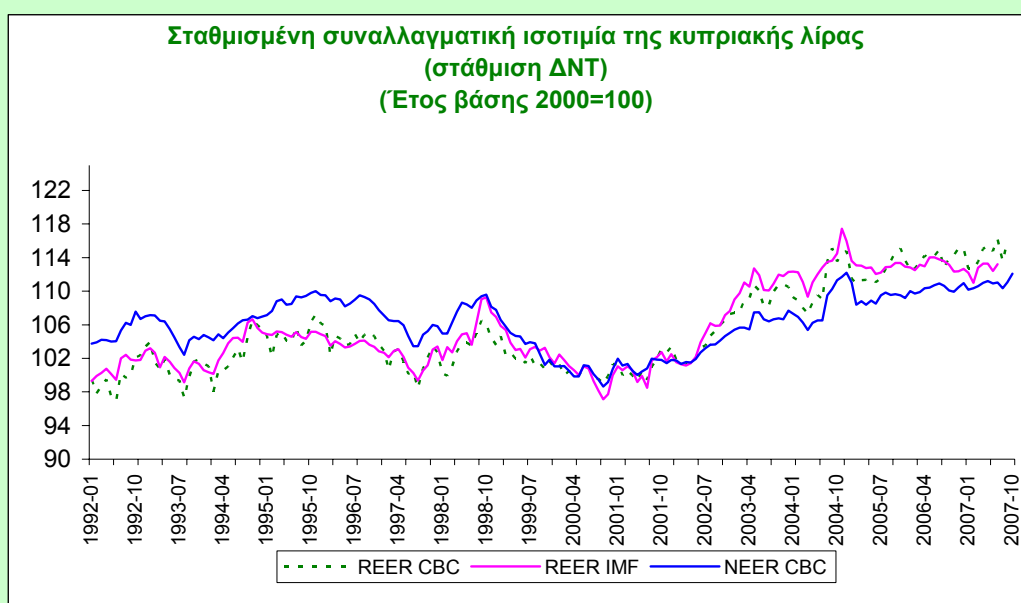
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

ΠΛΑΙΣΙΟ 1

Σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία της Κυπριακής λίρας

Οι διμερείς συναλλαγματικές εξελίξεις που αναλύονται στην παρούσα έκθεση συμπληρώνονται και από ανάλυση δεικτών της ονομαζόμενης “σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας της Κυπριακής λίρας”. Οι δείκτες σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας απεικονίζουν γενικά τη “μέση” διακύμανση της ισοτιμίας ενός νομίσματος σε σχέση με τα νομίσματα των κυριότερων εμπορικών εταίρων της χώρας. Η σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία ενός νομίσματος σε πραγματικούς όρους αποτελεί την αποπληθωρισμένη τιμή της αντίστοιχης ονομαστικής ισοτιμίας, όπου ο αποπληθωριστής δύναται να είναι είτε ο δείκτης τιμών καταναλωτή είτε άλλος δείκτης τιμών ή κόστους, όπως το μοναδιαίο κόστος εργασίας.

Στο πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζονται μηνιαίοι δείκτες σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας της Κυπριακής λίρας σε πραγματικούς και ονομαστικούς όρους από το 1992 μέχρι τον Σεπτέμβριο 2007 και Οκτώβριο, 2007, αντίστοιχα. Ανοδική πορεία του δείκτη υποδηλώνει ενίσχυση του νομίσματος.

Ο δείκτης σταθμισμένης ισοτιμίας της Κυπριακής λίρας σε πραγματικούς όρους “REER IMF” που φαίνεται στο εν λόγω διάγραμμα υπολογίζεται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Η στάθμιση λαμβάνει υπόψη τον ανταγωνισμό με τρίτες χώρες (third country competition weights) και περιλαμβάνει συνολικά 19 χώρες. Η στάθμιση γίνεται με βάση τη σχετική βαρύτητα του κάθε εμπορικού εταίρου στο συνολικό εμπόριο και τουρισμό για τις περιόδους 1988 – 1991 (για τα στοιχεία μέχρι το 1994) και 1999 – 2001 (για τα στοιχεία από το 1995), ενώ ως αποπληθωριστής χρησιμοποιείται ο δείκτης τιμών καταναλωτή. Ο εν λόγω δείκτης του ΔΝΤ, που έχει έτος βάσης 2000=100, έφθασε τις 113,2 μονάδες τον Ιούλιο 2007 που είναι και το πιο πρόσφατο στοιχείο του δείκτη. Λόγω της υπάρχουσας χρονικής υστέρησης, υπολογίζεται από την Κεντρική Τράπεζα ένας απλουστευμένος δείκτης με 8 αντί 19 χώρες, “REER CBC”, στη βάση του δείκτη του ΔΝΤ, ο οποίος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα, ακολουθεί τον αρχικό δείκτη με επαρκή συνέπεια. Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία του εν λόγω δείκτη, που έχει βάση 2000=100, αφορούν το Σεπτέμβριο 2007 για το δείκτη στους πραγματικούς όρους και το μήνα Οκτώβριο 2007 για το δείκτη σε ονομαστικούς όρους. Ο δείκτης “REER CBC” έφθασε τις 115,91 μονάδες τον Σεπτέμβριο 2007, ενώ ο δείκτης σε ονομαστικούς όρους έφθασε τις 112,09 μονάδες τον Οκτώβριο του 2007.

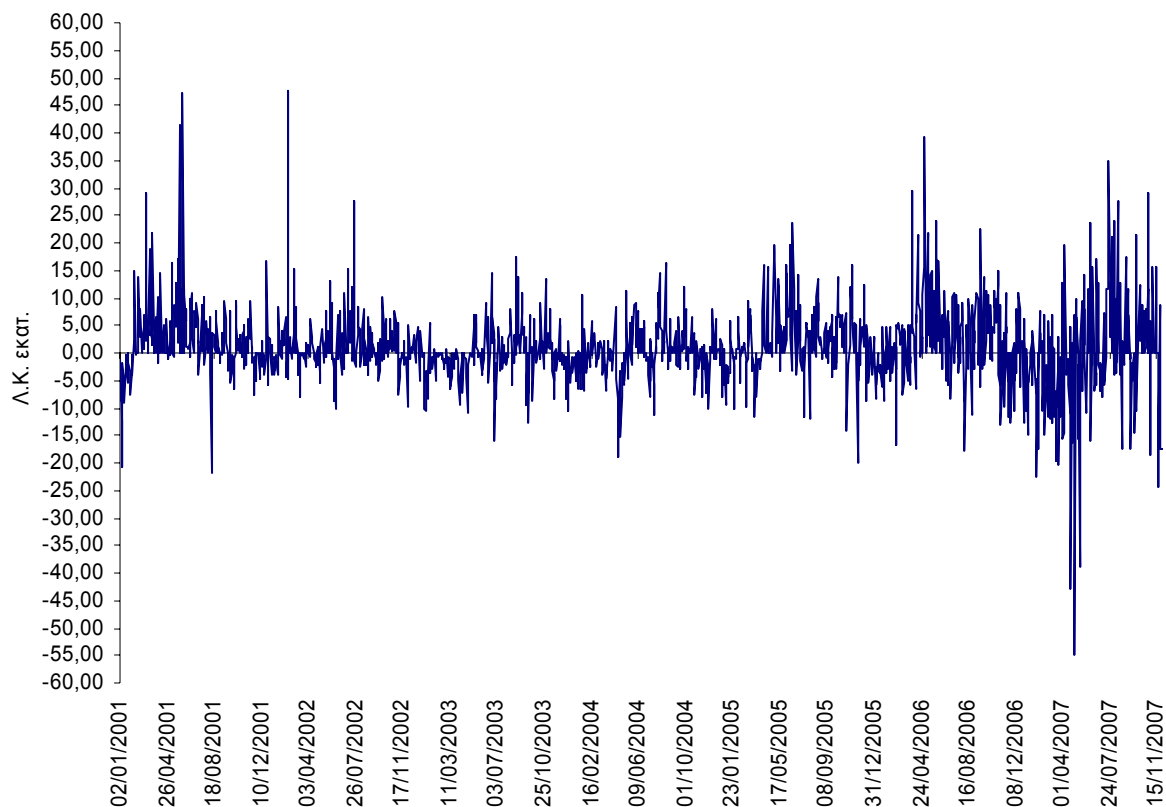
Η εικόνα που παρουσιάζεται από τον πραγματικό σε σχέση με τον ονομαστικό δείκτη είναι σε κάποιο βαθμό διαφοροποιημένη. Η εντονότερη ανατίμηση που παρατηρείται σε πραγματικούς όρους τα τελευταία χρόνια οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στο ψηλότερο πληθωρισμό που καταγράφηκε στην Κύπρο σε σχέση με άλλους εμπορικούς εταίρους. Επίσης εντονότερη ανατίμηση παρατηρείται και κατά το 2002 και 2003, το γεγονός αυτό πηγάζει από τη σταδιακή αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ από 10% σε 15% κατά το 2002 και το 2003 και των αυξήσεων σε άλλους φόρους κατανάλωσης, κυρίως στα πετρελαιοειδή.

Οι συνολικές αγοραπωλησίες συναλλάγματος από την ΚΤΚ που διεκπεραιώθηκαν μέχρι τις 23 Νοεμβρίου, 2007, με βάση την ημερομηνία συναλλαγής (transaction date) παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3** (στη **σελίδα 14**). Επίσης, οι ημερήσιες συνολικές αγοραπωλησίες συναλλάγματος της ΚΤΚ με τις εγχώριες τράπεζες, από το 2001 και εντεύθεν, παρουσιάζονται στο **Διάγραμμα 5** πιο κάτω.

Κατά την περίοδο 1^η Ιανουαρίου μέχρι 23 Νοεμβρίου, 2007, καταγράφηκαν καθαρές εκροές ύψους £80,20 εκατ. ενώ την αντίστοιχη περίοδο του 2006 καταγράφηκαν καθαρές εισροές της τάξης των £600,01 εκατ.

Διάγραμμα 5

Ημερήσιες αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με τις εγχώριες τράπεζες

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Σημείωση: Αγορές ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εμφανίζονται με θετικό πρόσημο.

Πίνακας 3

Συνολικές αγοραπωλησίες της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου στην αγορά ξένου συναλλάγματος

Περίοδος	Μέση τιμή Παρεμβάσεων Ξένα νομίσματα προς Λ.Κ. (μέσος όρος περιόδου)			Αγορές(+)/Πωλήσεις(-) ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα (με βάση την ημερομηνία συναλλαγής)			
				Σε εκατ. Συναλλάγματος			Σε εκατ. Λ.Κ.
	Ευρώ	Δολλάριο	Στερλίνα	Ευρώ	Δολλάριο	Στερλίνα	
Έτος							
2001	1,7314	1,5602	1,0805	755,82	242,99	76,39	663,30
2002	1,7383	1,6445	1,0934	321,55	64,75	53,05	273,13
2003	1,7122	1,9361	1,1844	-259,75	1,30	19,50	-134,01
2004	1,7187	2,1357	1,1663	-91,40	15,75	25,70	-25,52
2005	1,7310	2,1574	1,1858	899,55	29,30	37,30	560,68
2006	1,7350	2,1826	1,1844	1024,25	0,40	4,40	593,65
Τριμηνία							
2005 Q1	1,7161	2,2496	1,1902	-161,10	10,50	30,10	-64,10
2005 Q2	1,7297	2,1785	1,1742	518,15	22,30	4,40	312,86
2005 Q3	1,7443	2,1278	1,1928	250,45	-3,55	-0,10	141,83
2005 Q4	1,7440	2,0737	1,1861	292,05	0,50	2,90	170,09
2006 Q1	1,7407	2,0930	1,1947	-85,05	1,70	0,60	-47,47
2006 Q2	1,7379	2,1830	1,1962	631,05	0,00	2,00	364,75
2006 Q3	1,7383	2,2116	1,1891	284,85	-0,15	1,80	152,29
2006 Q4	1,7316	2,2345	1,1658	154,90	-0,15	0,00	89,18
2007 Q1	1,7266	2,2622	1,1576	-426,90	-2,00	4,20	-243,93
2007 Q2	1,7159	2,3134	1,1644	-165,80	0,00	-1,00	-97,23
2006							
Ιανουάριος	1,7429	2,1102	1,1960	-79,95	-0,30	0,00	-46,01
Φεβρουάριος	1,7411	2,0980	1,1896	-8,45	0,00	0,60	-4,34
Μάρτιος	1,7382	2,0894	1,1984	3,35	2,00	0,00	2,88
Απρίλιος	1,7356	2,1247	1,2059	159,45	-0,15	2,00	93,46
Μάιος	1,7388	2,2216	1,1881	326,40	0,00	0,00	187,73
Ιούνιος	1,7392	2,2027	1,1946	145,20	0,15	0,00	83,56
Ιούλιος	1,7392	2,2061	1,1963	113,65	-1,00	0,00	64,89
Αύγουστος	1,7366	2,2260	1,1759	26,00	0,00	0,00	14,94
Σεπτέμβριος	1,7346	2,2093	1,1714	183,70	-0,15	1,80	107,36
Οκτώβριος	1,7339	2,1876	1,1667	210,40	0,00	0,00	121,33
Νοέμβριος	1,7310	2,2300	1,1666	-81,50	-0,15	0,00	-47,18
Δεκέμβριος	1,7298	2,2860	1,1640	26,00	0,00	0,00	15,03
2007							
Ιανουάριος	1,7288	2,2478	1,1474	-142,40	-2,00	2,00	-81,55
Φεβρουάριος	1,7266	2,2556	1,1526	-143,00	0,00	2,20	-80,91
Μάρτιος	1,7251	2,2803	1,1732	-141,50	0,00	0,00	-81,47
Απρίλιος	1,7197	2,3257	1,1678	-250,00	0,00	0,00	-145,49
Μάιος	1,7152	2,3176	1,1688	-0,50	0,00	0,00	-0,29
Ιούνιος	1,7137	2,3002	1,1575	84,70	0,00	-1,00	48,55
Ιούλιος	1,7120	2,3475	1,1545	198,00	-0,30	0,00	115,55
Αύγουστος	1,7117	2,3324	1,1602	150,50	0,00	0,00	87,92
Σεπτέμβριος	1,7118	2,3781	1,1790	-47,50	0,00	0,00	-27,75
Οκτώβριος	1,7118	2,4351	1,1915	155,00	-0,15	0,00	90,49
Νοέμβριος*	1,7118	2,5060	1,2089	-9,00	0,00	0,00	-5,26

*Στοιχεία μέχρι τις 23 Νοεμβρίου 2007

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ανάλυση νομισματικών μεγεθών

Το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου αποτελείται από τις εγχώριες τράπεζες, τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (“ΣΠΙ”) και τις πρώην Διεθνείς Τραπεζικές Μονάδες (“ΔΤΜ”) οι οποίες, μετά την ελευθεροποίηση στη διακίνηση κεφαλαίων, με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουν τη δυνατότητα να δανείζουν σε Κυπριακές λίρες τους μόνιμους κατοίκους Κύπρου¹.

Προς το παρόν υπάρχουν ενημερωμένα στοιχεία για τις εγχώριες τράπεζες, ενώ στοιχεία για τα ΣΠΙ παρέχονται με καθυστέρηση μερικών μηνών. Για το λόγο αυτό, στην ανάλυση που ακολουθεί περιγράφονται, κυρίως, τα στοιχεία των εγχώριων τραπεζών, όπως είναι διαθέσιμα στην ΚΤΚ, ενώ χρησιμοποιούνται επίσης εκτιμήσεις ή προκαταρκτικά στοιχεία για τα ΣΠΙ, στα οποία γίνεται ειδική αναφορά.

Στο νομισματικό τομέα, τον Οκτώβριο παρατηρήθηκε οριακή αύξηση στο ρυθμό μεγέθυνσης του M2, σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, λόγω κυρίως της επιτάχυνσης που παρατηρήθηκε στις πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα (**Διαγράμματα 6 και 7**, αντίστοιχα στη **σελίδα 16**). Παράλληλα, συνεχίστηκε η άνοδος των δανείων σε ξένο νόμισμα, τα οποία κατείχαν μερίδιο 20,1% των συνολικών πιστώσεων στο τέλος Οκτωβρίου 2007.

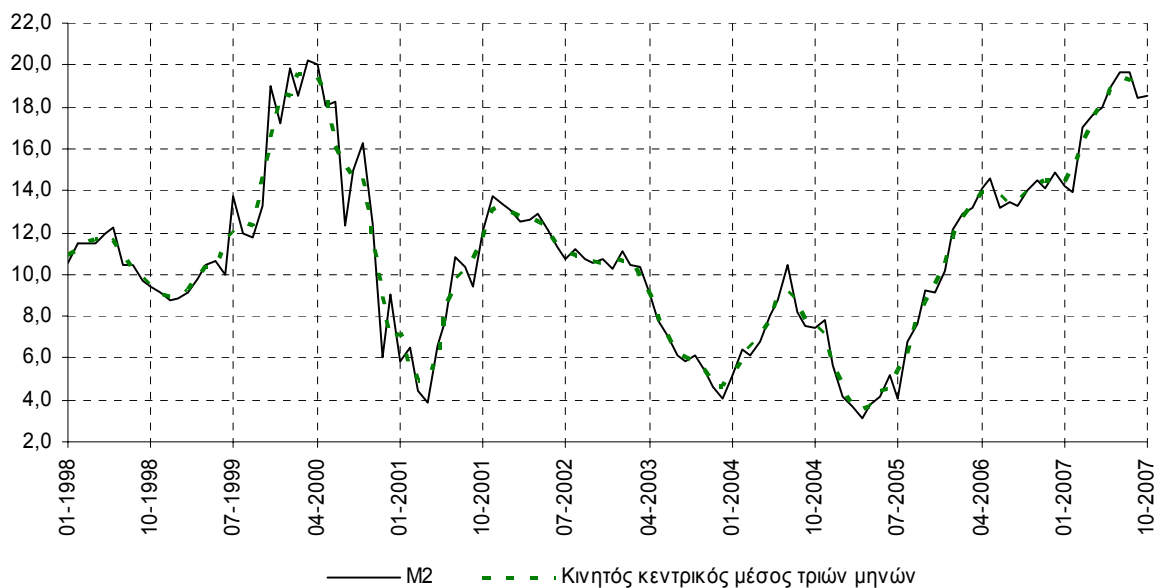
Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής προσφοράς χρήματος M2C², που συμπεριλαμβάνει τις καταθέσεις στα εγχώρια τραπεζικά και ΣΠΙ, βρισκόταν στο 17,7% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 17,5% το Σεπτέμβριο 2007 και 13,4% τον Οκτώβριο του 2006. Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης των πιστώσεων από τις εγχώριες εμπορικές τράπεζες και τα ΣΠΙ έφτασε στο 24,8% τον Οκτώβριο 2007 σε σύγκριση με 14,2% τον αντίστοιχο μήνα του 2006.

¹ Σημειώνεται ότι με την επικείμενη εισαγωγή της νέας μηνιαίας λογιστικής κατάστασης για τα Νομισματικά και Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (“NXI”), τα στοιχεία των πρώην ΔΤΜ θα ενοποιηθούν με αυτά των εγχώριων NXI.

² Το νομισματικό μέγεθος MC2 δίδεται με κάθε επιφύλαξη αφού τα ΣΠΙ δεν εποπτεύονται από την ΚΤΚ και, επιπλέον, η μηχανογράφηση από τη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης (“ΣΕΜ”) δεν έχει ολοκληρωθεί ώστε να καλύπτει όλα τα Συνεργατικά.

Διάγραμμα 6**Αύξηση του M2**

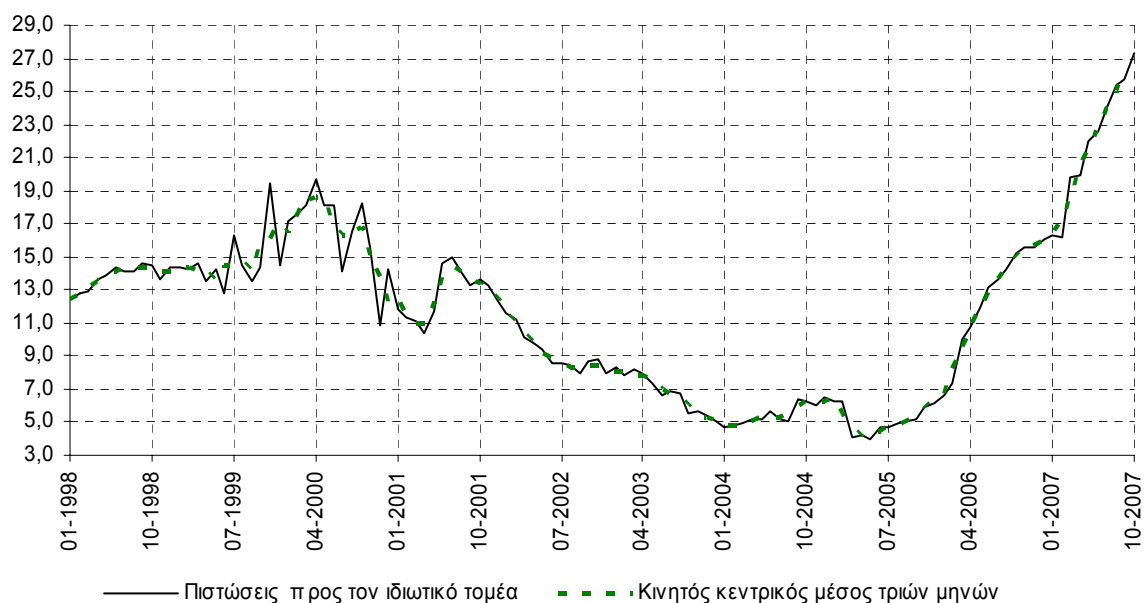
(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μηνιαία στοιχεία)

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Διάγραμμα 7**Αύξηση των τραπεζικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα**

(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μηνιαία στοιχεία)

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής προσφοράς χρήματος (M2) βρισκόταν στο 18,5% τον Οκτώβριο, οριακά υψηλότερος σε σχέση με την αύξηση της τάξης του 18,4% που κατέγραψε το Σεπτέμβριο και σημαντικά αυξημένος σε σχέση με 14,5% τον Οκτώβριο του 2006. Σύμφωνα με τον κινητό μέσο όρο τριών μηνών, ο ρυθμός μεγέθυνσης του M2 την περίοδο Αυγούστου – Οκτωβρίου 2007 αυξήθηκε κατά 18,9%, σε σχέση με 19,2% την περίοδο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου 2007.

Στον **Πίνακα 4** (στη **σελίδα 18**) παρουσιάζονται οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές των συνιστώσων και των βασικών παραγόντων της συνολικής προσφοράς χρήματος. Όσον αφορά τη σύνθεση του M2, η προσφορά χρήματος M1 κατέγραψε ετήσια άνοδο 16,7% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 20,3% το Σεπτέμβριο 2007 και 24,3% τον Οκτώβριο του προηγούμενου έτους. Η επιβράδυνση στο ρυθμό μεγέθυνσης του M1 προήλθε, κυρίως, από τις καταθέσεις όψεως σε εγχώριο νόμισμα και το νόμισμα σε κυκλοφορία. Η δευτερογενής ρευστότητα παρουσίασε ετήσια άνοδο 18,9% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 18,0% το Σεπτέμβριο και 12,4% τον περυσινό Οκτώβριο. Η επιτάχυνση στο ρυθμό μεγέθυνσης της δευτερογενούς ρευστότητας και η ταυτόχρονη επιβράδυνση στο ρυθμό μεγέθυνσης του M1 αντικατοπτρίζουν τη στροφή του κοινού από καταθέσεις όψεως προς καταθέσεις προθεσμίας. Στο τέλος Οκτωβρίου, η δευτερογενής ρευστότητα αποτελούσε το 81,4% της συνολικής προσφοράς χρήματος και το M1 το 18,6%.

Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης των καταθέσεων των Κυπρίων σε εγχώριο νόμισμα αυξήθηκε κατά 10,0% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 10,7% το Σεπτέμβριο και 13,8% τον Οκτώβριο του 2006. Παράλληλα, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων των Κυπρίων σε συνάλλαγμα ήταν της τάξης του 87,0% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 82,0% το Σεπτέμβριο και 23,1% τον περυσινό Οκτώβριο. Η εξέλιξη αυτή προέκυψε, εν μέρει, λόγω της αναμενόμενης υιοθέτησης του ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2008, της σμίκρυνσης της επιτοκιακής ψαλίδας μεταξύ καταθέσεων σε ευρώ και σε Κυπριακή λίρα, καθώς και από το γεγονός ότι, από τις 30 Οκτωβρίου 2006, οι συναλλαγές στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου διεξάγονται σε ευρώ.

Όσον αφορά τους παράγοντες που επηρεάζουν το M2, η επιτάχυνση που κατέγραψε το εν λόγω νομισματικό μέγεθος οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην άνοδο των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα. Οι τραπεζικές πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα παρουσίασαν ετήσια αύξηση της τάξης του 27,3% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 25,8% το Σεπτέμβριο και 15,5% τον Οκτώβριο του 2006. Ο κινητός μέσος όρος τριών μηνών των πιστώσεων κατέγραψε επιτάχυνση στο 26,2% την περίοδο Αυγούστου – Οκτωβρίου 2007, από 25,0% την τριμηνία Ιουλίου – Σεπτεμβρίου 2007. Από την άλλη, ο ρυθμός μεγέθυνσης των πιστώσεων προς το δημόσιο τομέα κατέγραψε πτώση κατά 11,5% και 9,9% τον Οκτώβριο και Σεπτέμβριο, αντίστοιχα, σε σύγκριση με αύξηση 20,4% τον Οκτώβριο 2006.

Πίνακας 4**Κύρια νομισματικά μεγέθη**

	Υπόλοιπα ως ποσοστό % του M2 ⁽¹⁾	Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή			
		2006 Σεπτ.	2006 Οκτ.	2007 Σεπτ.	2007 Οκτ.
Προσφορά χρήματος (M1)	18,6	22,2	24,3	20,3	16,7
Νόμισμα σε κυκλοφορία	4,3	6,8	8,0	3,4	-0,1
Καταθέσεις όψεως	14,4	29,6	31,6	27,1	22,9
Δευτερογενής ρευστότητα	81,4	12,3	12,4	18,0	18,9
Συνολική προσφορά χρήματος (M2)	100,0	14,0	14,5	18,4	18,5
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα ⁽²⁾		15,2	15,5	25,8	27,3
από τις οποίες σε ξένο νόμισμα		64,2	64,0	44,4	47,2
Πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα		22,7	20,4	-9,9	-11,5

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(1) Υπολογίζεται στο υπόλοιπο του τελευταίου διαθέσιμου μήνα. Τα σύνολα μπορεί να μη δίνουν το άθροισμα των επιμέρους, λόγω της στρογγυλοποίησης των αριθμών.

(2) Ορισμένοι Δήμοι έχουν προχωρήσει στην αποπληρωμή των δανείων που κατείχαν με ΣΠΙ ή άλλους οργανισμούς, τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονταν στα νομισματικά μεγέθη, με δάνεια από τις εγχώριες τράπεζες. Ο ρυθμός μεγέθυνσης των δανείων, τον Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο 2007, αναπροσαρμοσμένος για τα πιο πάνω βρίσκεται στο 24,7% και 26,2% αντίστοιχα.

Η ανάλυση των τραπεζικών πιστώσεων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (**Πίνακας 5**, στη **σελίδα 19**) δείχνει ότι τα προσωπικά – επαγγελματικά δάνεια ήταν αυξημένα κατά 40,1% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με αύξηση 35,8% το Σεπτέμβριο 2007 και 24,5% τον Οκτώβριο του 2006. Οι χορηγήσεις προς τον τομέα των κτηρίων και κατασκευών σημείωσαν ετήσια άνοδο της τάξης του 40,4% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 40,0% το Σεπτέμβριο 2007 και 23,3% τον περυσινό Οκτώβριο. Ως προς τους υπόλοιπους κύριους τομείς, τα δάνεια προς τον τομέα του εμπορίου παρουσίασαν αύξηση 11,0% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με αύξηση

11,1% το Σεπτέμβριο 2007 και μείωση 3,1% τον Οκτώβριο 2006, ενώ τα δάνεια προς τον τομέα του τουρισμού παρουσίασαν αύξηση 15,5% τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με αύξηση 9,3% το Σεπτέμβριο 2007 και 7,2% τον Οκτώβριο 2006.

Το μεγαλύτερο μερίδιο στο σύνολο των δανειακών υπολοίπων διατήρησαν τα προσωπικά - επαγγελματικά δάνεια με 53,0% στο τέλος Οκτωβρίου, ακολουθούμενα από τα δάνεια στον τομέα των κτηρίων και κατασκευών με 19,4%, τα δάνεια στον τομέα του εμπορίου με 11,1% και τα δάνεια στον τομέα του τουρισμού με 6,9%.

Πίνακας 5**Τραπεζικές πιστώσεις κατά κατηγορία⁽¹⁾**

	Υπόλοιπα ως ποσοστό % του συνόλου ⁽²⁾	Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή			
		2006 Σεπτ	2006 Οκτ	2007 Σεπτ	2007 Οκτ
Δημόσια Ιδρύματα και Οργανισμοί ⁽³⁾	3,57	11,2	10,0	47,3	60,1
Γεωργία	0,85	-9,9	-1,1	21,0	22,0
Μεταλλεία	0,20	0,2	-1,2	-1,6	3,3
Μεταποίηση	3,67	3,0	1,9	0,8	3,1
Μεταφορές και Επικοινωνίες	1,41	16,5	22,8	100,2	88,7
Εξωτερικό και Εγχώριο Εμπόριο	11,09	-1,0	-3,1	11,1	11,0
Κτήρια και Κατασκευές	19,37	23,5	23,3	40,0	40,4
Τουρισμός	6,87	6,0	7,2	9,3	15,5
Προσωπικά και Επαγγελματικά Δάνεια	52,96	23,5	24,5	35,8	40,1
Προεξοφλήσεις Συναλλαγματικών: Εσωτερικού	0,01	7,0	22,5	-44,6	-52,3
Εξωτερικού	0,01	22,0	19,3	-47,8	-49,1
Σύνολο	100,00				

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(1) Αναφέρονται στα δάνεια προς κατοίκους και μη κατοίκους Κύπρου, σε εγχώριο και ξένο νόμισμα.

(2) Υπολογίζεται στο υπόλοιπο του τελευταίου διαθέσιμου μήνα. Τα σύνολα μπορεί να μη δίνουν το άθροισμα των επιμέρους, λόγω της στρογγυλοποίησης των αριθμών.

(3) Περιλαμβάνει και δάνεια προς την Κυβέρνηση.

Τα δάνεια σε ξένο νόμισμα, τα οποία παραχωρούνται από τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα σε κατοίκους Κύπρου, παρουσίασαν άνοδο £856,2 εκατ. τους δώδεκα μήνες μέχρι τον Οκτώβριο του 2007 σε σύγκριση με άνοδο £708,0 εκατ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. (Πίνακας 6, στη σελίδα 20). Το μερίδιο των νέων δανείων σε ξένο νόμισμα στο σύνολο των καθαρών πιστώσεων που παραχωρήθηκαν το δωδεκάμηνο μέχρι τον Οκτώβριο 2007 ανήλθε στο 30,0% σε σύγκριση με 50,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Στο σύνολο των πιστώσεων, το μερίδιο των εν λόγω δανείων βρισκόταν στο 20,1% στο τέλος Οκτωβρίου 2007 σε σύγκριση με 17,4% στο τέλος Οκτωβρίου 2006.

Όσον αφορά την κατανομή κατά νόμισμα, μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2007, το μερίδιο των δανείων σε ευρώ ανερχόταν σε 55,6% του συνόλου των δανείων σε ξένο νόμισμα. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα κυριότερα νομίσματα, η κατανομή ήταν 35,6% σε Ελβετικά φράγκα, 3,6% σε δολάρια ΗΠΑ και 4,3% σε γεν σε σύγκριση με 57,8%, 33,8%, 5,8% και 1,7%, αντίστοιχα, στο τέλος Σεπτεμβρίου 2006. Σημειώνεται ότι η άνοδος στα δάνεια σε Ελβετικό φράγκο οφείλεται στα χαμηλότερα επιτόκια του εν λόγω νομίσματος σε σύγκριση με τα επιτόκια των δανείων σε ευρώ και στο γεγονός ότι οι δανειζόμενοι φαίνεται να παραγνωρίζουν το συναλλαγματικό κίνδυνο που υιοθετούν με τέτοιες συναλλαγές, αφού η ισοτιμία Ελβετικού φράγκου – Κυπριακής λίρας παρουσιάζει διακυμάνσεις.

Πίνακας 6**Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα⁽¹⁾**

	2004	2005	2006	2006 Οκτ	2007 Σεπτ.	2007 Οκτ.
<i>(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες εκατ.)</i>						
Δάνεια σε ξένο νόμισμα σε κατοίκους Κύπρου	909,9	1.205,8	1.896,9	1.813,4	2.531,2	2.669,6
Σύνολο πιστώσεων	8.843,7	9.390,8	10.901,2	10.451,8	13.088,6	13.307,2
Μερίδιο %	10,3	12,8	17,4	17,4	19,3	20,1
<i>(12 μήνες μεταβολές, Κυπριακές λίρες εκατ.)</i>						
Δάνεια σε ξένο νόμισμα σε κατοίκους Κύπρου	111,0	295,8	691,2	708,0	777,9	856,2
Σύνολο πιστώσεων	541,7	547,1	1.510,4	1.405,8	2.683,7	2.855,4
Μερίδιο %	20,5	54,1	45,8	50,4	29,0	30,0

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Από εγχώριες τράπεζες.

Οι εγχώριες δαπάνες των κατόχων Κυπριακών πιστωτικών καρτών παρουσίασαν ετήσια άνοδο κατά 16,7% τον Οκτώβριο του 2007 σε σύγκριση με 12,6% τον αντίστοιχο μήνα του 2006. Το πρώτο δεκάμηνο του 2007 οι εν λόγω δαπάνες αυξήθηκαν κατά 17,8%, έναντι αύξησης 16,6% την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Οι δαπάνες στο εξωτερικό των κατόχων κυπριακών πιστωτικών καρτών σημείωσαν ετήσια αύξηση 36,7% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με ετήσια αύξηση 40,7% τον ίδιο μήνα

του προηγούμενου χρόνου. Οι εν λόγω δαπάνες σημείωσαν ετήσια άνοδο 37,0% την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2007, έναντι αύξησης 36,5% την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Οι δαπάνες των ξένων κατόχων πιστωτικών καρτών στην Κύπρο αυξήθηκαν σε ετήσια βάση κατά 8,4% τον Οκτώβριο του 2007, σε σύγκριση με αύξηση 2,9% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Για τη φετινή δεκαμηνία, οι εν λόγω δαπάνες κατέγραψαν ετήσια άνοδο της τάξης του 5,5%, έναντι ανόδου 5,1% την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (**Πίνακας 7**, στη **σελίδα 21**).

Πίνακας 7**Δαπάνες μέσω πιστωτικών καρτών**

	2005	2006	Οκτώβριος		Ιαν.-Οκτ.	
			2006	2007	2006	2007
Δαπάνες κατόχων ξένων καρτών στην Κύπρο						
Αξία (κυπριακές λίρες, χιλιάδες)	244.609	256.958	31.064	33.684	227.982	240.538
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %	5,1	5,0	2,9	8,4	5,1	5,5
Δαπάνες κατόχων κυπριακών καρτών στην Κύπρο						
Αξία (κυπριακές λίρες, χιλιάδες)	659.486	769.917	61.633	71.930	608.865	717.223
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %	11,4	16,7	12,6	16,7	16,6	17,8
Δαπάνες κατόχων κυπριακών καρτών στο εξωτερικό						
Αξία (κυπριακές λίρες, χιλιάδες)	244.131	332.497	33.923	46.378	268.186	367.443
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %	25,2	36,2	40,7	36,7	36,5	37,0

Πηγή: JCC Payment Systems.

Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (“ΣΠΙ”)³

Οι καταθέσεις σε εγχώριο νόμισμα στα ΣΠΙ αποτελούσαν το 38,6% του συνόλου των καταθέσεων (ΣΠΙ και εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα) τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 38,0% τον ίδιο μήνα του 2006. Το μερίδιο των ΣΠΙ στα δάνεια σε εγχώριο νόμισμα υπολογίζεται σε 28,4% για τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 29,8% τον αντίστοιχο περυσινό μήνα. Η μείωση του μεριδίου των δανείων από τα ΣΠΙ οφείλεται, εν μέρει, στην προτίμηση των Κυπρίων για δάνεια σε ξένο νόμισμα που δεν προσφέρονται από τα ΣΠΙ. Οι καταθέσεις στα ΣΠΙ υπολογίζεται ότι διευρύνθηκαν κατά 13,9% τη δωδεκάμηνη περίοδο μέχρι τον Οκτώβριο του 2007 σε σύγκριση με 14,3% την αντίστοιχη περίοδο μέχρι τον Οκτώβριο του 2006. Τα δάνεια σε Κυπριακές λίρες που χορήγησαν τα ΣΠΙ υπολογίζεται ότι

αυξήθηκαν κατά 15,5% τον Οκτώβριο 2007 σε σύγκριση με 10,1% τον αντίστοιχο μήνα του 2006.

Χρηματαγορά

Τον Οκτώβριο του 2007 παρατηρήθηκε στην αγορά χρήματος μείωση της πλεονάζουσας τραπεζικής ρευστότητας⁴. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλε, κυρίως, η αύξηση στις καταθέσεις της κυβέρνησης. (Πίνακας 8, στη **σελίδα 22**). Ως επακόλουθο των ισορροπημένων, εν γένει, συνθηκών ρευστότητας, κατά την περίοδο Οκτωβρίου μέχρι 21 Νοεμβρίου 2007, δεν διεξήχθησαν οποιεσδήποτε δημοπρασίες αποδοχής καταθέσεων από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

³ Τα στοιχεία για τα ΣΠΙ υπολογίζονται από την ΚΤΚ από δείγμα 172 ΣΠΙ, τα οποία αποτελούν περίπου το 99% του συνόλου των καταθέσεων και δανείων, του συνεργατικού τομέα.

⁴ Το πλαίσιο στις σελίδες 24 και 25 παρουσιάζει τις συνθήκες ρευστότητας για την περίοδο 13 Σεπτεμβρίου μέχρι 7 Νοεμβρίου 2007. Τυχόν διαφορές στα ποσά οφείλονται στις διαφορετικές περιόδους που αναλύονται.

Πίνακας 8

Ρευστότητα τραπεζικού συστήματος

(€ εκατ. , ημερήσιοι μέσοι όροι περιόδου)

	Προσφορά ρευστότητας					Απορρόφηση ρευστότητας						Τρεχούμενοι λογαριασμοί πιστωτικών ιδρυμάτων (MRA)	Νομισμα- τική βάση (6+7+9+12)
	Πράξεις νομισματικής πολιτικής								Τραπεζο- γραμμάτια, νομίσματα σε κυκλοφορία (cur. in circul.)	Καταθέσεις κεντρικής κυβέρνησης (καθαρές) ⁽¹⁾	Άλλοι παράγοντες απορρό- φησης ρευστότητας (καθαροί)		
	Καθαρό ενεργητικό σε χρυσό και συνάλλαγμα (NFA)	Πράξεις κύριας αναχρημα- τοδότησης (repos)	Πράξεις πιο μακροπρό- θεσμης αναχρημα- τοδότησης	Διευκό- λυνση οριακής χρηματο- δότησης (lombard)	Άλλες πράξεις (swap)	Διευκό- λυνση αποδοχής καταθέσεων (overnight)	Πρόσθετες και ειδικές και Σ.Μ.Ε. Καταθέσεις (additional, Special & S.M.E. dep.)	Rev - eros & depos					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005 Οκτ.	1.712,1	0,0	0,0	7,3	0,0	55,1	79,3	168,1	579,7	-12,5	231,5	618,1	1.332,3
Νοέμ.	1.772,0	0,0	0,0	0,0	0,0	181,7	79,3	173,7	566,4	-41,3	246,6	565,6	1.393,1
Δεκ.	1.830,5	0,0	0,0	0,0	0,0	198,5	79,3	227,7	594,8	-130,6	277,8	583,0	1.455,7
2006 Ιαν.	1.840,4	0,0	0,0	0,0	0,0	190,5	0,1	333,5	579,2	-148,0	223,8	661,1	1.430,9
Φεβρ.	1.796,1	0,0	0,0	0,0	0,0	174,0	0,0	302,9	562,2	-154,2	236,9	674,3	1.410,5
Μάρτ.	1.792,1	0,0	0,0	0,9	0,0	238,8	0,1	256,1	564,8	-210,2	265,8	677,6	1.481,2
Απρ.	1.845,7	0,0	0,0	0,0	0,0	183,3	0,0	138,7	594,7	-32,1	266,1	695,1	1.473,1
Μάιος	1.993,9	0,0	0,0	0,0	0,0	233,0	0,0	269,7	603,8	-78,0	271,3	694,2	1.531,0
Ιούν.	2.066,8	0,0	0,0	0,0	0,0	237,5	0,0	417,3	618,9	-176,4	272,0	697,4	1.553,8
Ιούλ.	1.974,6	0,0	0,0	5,7	0,0	132,6	0,2	431,0	633,6	-133,8	211,6	705,1	1.471,5
Αύγ.	2.007,3	0,0	0,0	13,7	0,0	100,0	0,0	477,4	636,3	-127,0	225,7	708,6	1.444,9
Σεπτ.	2.073,3	0,0	0,0	0,5	0,0	155,9	0,0	500,0	625,3	-171,5	245,2	718,9	1.500,1
Οκτ.	2.182,6	0,0	0,0	0,0	0,0	244,4	0,1	538,1	622,9	-230,0	262,9	744,3	1.611,7
Νοέμ.	2.247,0	0,0	0,0	0,0	0,0	260,7	0,0	580,0	609,8	-233,7	277,9	752,1	1.622,7
Δεκ.	2.195,8	0,0	0,0	0,0	0,0	294,7	0,0	564,5	643,4	-352,0	278,5	766,7	1.704,9
2007 Ιαν.	2.181,3	0,0	0,0	0,0	0,0	288,9	0,0	645,2	636,5	-413,7	240,9	783,5	1.708,8
Φεβρ.	2.109,9	0,0	0,0	0,0	0,0	204,6	0,0	525,0	616,0	-314,7	270,7	808,3	1.628,9
Μάρτ.	1.992,6	0,0	0,0	0,0	0,0	145,2	0,0	285,5	616,3	-163,0	279,9	828,7	1.590,2
Απρ.	1.888,7	0,0	0,0	0,0	0,0	64,7	0,0	110,0	642,6	-39,2	290,5	820,1	1.527,4
Μάιος	1.828,8	0,0	0,0	11,3	0,0	15,7	0,1	42,9	648,0	-4,9	288,8	849,4	1.513,2
Ιούν.	1.892,1	0,0	0,0	0,0	0,0	50,4	0,0	68,7	666,1	-48,1	310,1	844,9	1.561,4
Ιούλ.	1.930,1	0,0	0,0	25,6	0,0	34,7	0,0	255,4	684,7	-160,7	277,1	864,6	1.583,9
Αυγ.	2.049,2	0,0	0,0	19,9	0,0	21,9	0,0	361,7	681,4	-163,7	282,0	885,7	1.589,0
Σεπτ.	2.083,0	0,0	0,0	19,2	0,0	53,0	0,1	267,2	659,2	-85,3	294,6	913,3	1.625,6
Οκτ.	2.079,6	0,0	0,0	67,0	0,0	71,3	0,0	206,0	645,0	22,3	311,3	890,7	1.607,0

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Το αρνητικό πρόσημο που παρουσιάζεται στις καθαρές καταθέσεις οφείλεται στη συμπερίληψη του δανείου της Κυβέρνησης ύψους £961,1 εκατ. Λόγω της απαγόρευσης δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου από τον Ιούλιο του 2002, τα κυβερνητικά δάνεια μετατράπηκαν σε ένα δάνειο με διάρκεια 30 ετών, η αποπληρωμή του οποίου θα αρχίσει τον Ιούλιο 2008.

Όπως φαίνεται στον **Πίνακα 9** πιο κάτω, τον Οκτώβριο 2007 δεν διεξήχθησαν οποιεσδήποτε δημοπρασίες, ούτε σε γραμμάτια δημοσίου αλλά ούτε και σε κυβερνητικά χρεόγραφα, ενόψει μειωμένου ενδιαφέροντος από την Κυβέρνηση.

Το μέσο επιτόκιο της διατραπεζικής αγοράς διάρκειας μιας μέρας παρέμεινε αμετάβλητο στο 4,55% κατά τους μήνες Οκτώβριο και Σεπτέμβριο σε σύγκριση με 4,49% τον Αύγουστο 2007.

Πίνακας 9

Επιτόκια

(ποσοστά % ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

	2004	2005	2006	2006 Οκτ.	2007 Αυγ.	2007 Σεπτ.	2007 Οκτ.
Διατραπεζική αγορά (1 μέρα)	3,92	3,27	2,90	3,67	4,49	4,55	4,55
Πράξεις αποδοχής καταθέσεων (depos)	3,89	3,28	3,00	3,89	4,53	4,58	4,60
Γραμμάτια δημοσίου (13 εβδομάδες)	4,21	4,26	2,56	-	-	-	-
Γραμμάτια δημοσίου (52 εβδομάδες)	4,77	4,29	2,89	-	-	-	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (2 χρόνια)	5,14	4,74	3,40	-	-	-	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (5 χρόνια)	5,92	5,68	3,84	4,11	-	-	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (10 χρόνια)	6,07	5,17	4,12	4,26	-	4,60	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (15 χρόνια)	6,31	5,61	-	-	-	-	-

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

ΠΛΑΙΣΙΟ 2

Συνθήκες ρευστότητας και πράξεις νομισματικής πολιτικής

Στο πλαίσιο γίνεται ανασκόπηση της διαχείρισης της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), από τις 13 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 7 Νοεμβρίου 2007. Το διάγραμμα 1 περιγράφει την παροχή και απορρόφηση ρευστότητας μέσω των πράξεων νομισματικής πολιτικής, ενώ το διάγραμμα 2 παρουσιάζει τις εξελίξεις στα βασικά βραχυπρόθεσμα επιτόκια.

Συνθήκες ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος

Η καθαρή συμβολή των αυτόνομων παραγόντων παροχής και απορρόφησης ρευστότητας, δηλ. παραγόντων που δεν σχετίζονται με τις πράξεις νομισματικής πολιτικής, είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος.

Πράξεις νομισματικής πολιτικής και επιτόκια

Η ΚΤΚ διενήργησε μόνο μία Πράξη Απορρόφησης Ρευστότητας (ΠΑΡ) μέσω δημοπρασίας αποδοχής καταθέσεων.

Πράξεις ανοικτής αγοράς

(εκατ. Λίρες Κύπρου, επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως)

Πράξη	Ημερομηνία διακανονισμού	Ημερομηνία λήξης	Προσφορές (ποσό)	Κατανομή (ποσό)	Λόγος προσφορών/ κάλυψης	Μέσο σταθμικό επιτόκιο κατανομής	Διάρκεια σε ημέρες
ΠΑΡ	13/09/2007	27/09/2007	11,0	11,0	1,00	4,45	14

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Η ΠΑΡ διενεργήθηκε μέσω δημοπρασίας ανταγωνιστικού επιτοκίου με μέγιστο επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων 4,50% και ημερομηνία λήξης 27 Σεπτεμβρίου 2007. Έκτοτε και μέχρι το τέλος της υπό εξέταση περιόδου, δεν διενεργήθηκε άλλη πράξη ανοικτής αγοράς, λόγω της διαμόρφωσης ισορροπημένων, κυρίως, συνθηκών ρευστότητας.

Πάγιες διευκολύνσεις

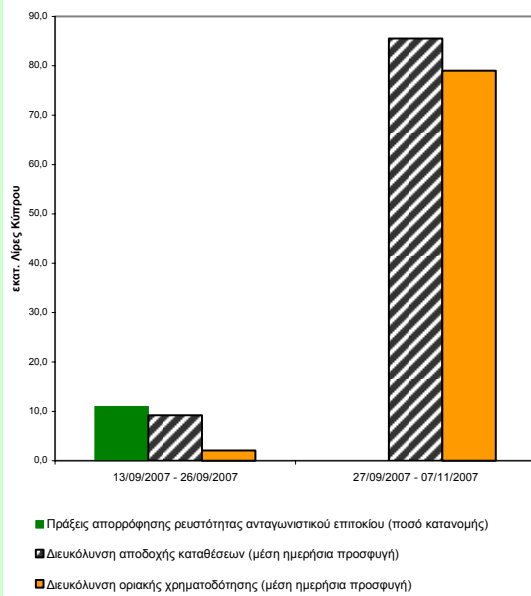
(μέση ημερήσια προσφυγή περιόδου σε εκατ. Λίρες Κύπρου)

Περίοδος	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης
13/09/2007 - 26/09/2007	9,2	2,1
27/09/2007 - 07/11/2007	85,5	79,0

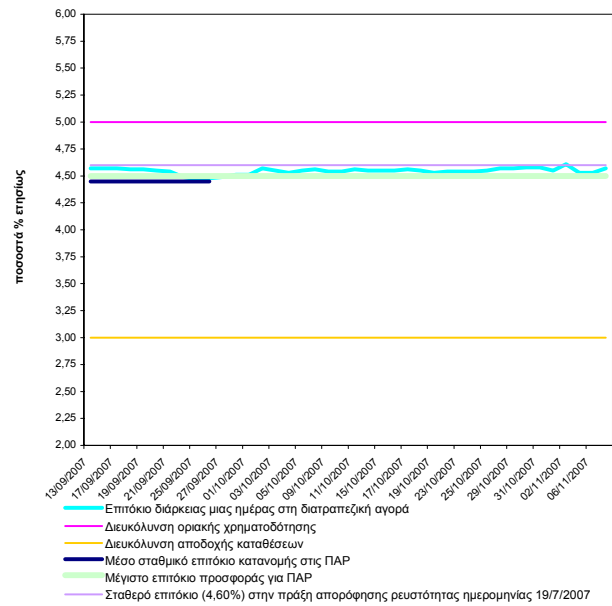
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Παρά τις προαναφερθείσες ισορροπημένες, κυρίως, συνθήκες ρευστότητας, παρατηρήθηκε κατά τις πιο πάνω περιόδους μέση ημερήσια προσφυγή στη διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων, μεταξύ £9,2 και £85,5 εκατ. και στη διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης, μέση προσφυγή μεταξύ £2,1 και £79,0 εκατ.

Διάγραμμα 1. Πράξεις νομισματικής πολιτικής

Διάγραμμα 2. Επιτόκια

Επιτόκιο διάρκειας μιας ημέρας στη διατραπεζική αγορά
(ποσοστά % ετησίως)

Περίοδος	Ελάχιστο επιτόκιο	Μέγιστο επιτόκιο	Μέσο επιτόκιο
13/09/2007 - 26/09/2007	4,47	4,57	4,54
27/09/2007 - 07/11/2007	4,49	4,61	4,55

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο, το επιτόκιο διάρκειας μιας ημέρας στη διατραπεζική αγορά κυμάνθηκε μεταξύ 4,47% και 4,61%. Το μέσο επιτόκιο παρέμεινε γύρω στο 4,55%.

Στον **Πίνακα 10**, πιο κάτω, γίνεται μια σύγκριση μεταξύ των εγχώριων μακροπρόθεσμων επιτοκίων και εκείνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, που αναφέρονται στο μέσο όρο των τελευταίων δώδεκα μηνών μέχρι τον Οκτώβριο 2007,

δείχνουν ότι τα εγχώρια μακροπρόθεσμα πραγματικά επιτόκια υπερβαίνουν τα αντίστοιχα επιτόκια της ζώνης του ευρώ κατά 28 μονάδες βάσης.

Πίνακας 10

Πληθωρισμός και επιτόκια σε Ευρώπη και Κύπρο – Οκτώβριος 2007

(μέσος όρος τελευταίων 12 μηνών)

	Πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ)	Μακροπρόθεσμα Επιτόκια	Μακροπρόθεσμα Πραγματικά Επιτόκια
	(%)	(%)	(%)
Αυστρία	1,90	4,21	2,31
Βέλγιο	1,70	4,24	2,54
Γαλλία	1,40	4,22	2,82
Γερμανία	2,00	4,15	2,15
Δανία	1,50	4,20	2,70
Ελλάδα	2,90	4,42	1,52
Εσθονία ⁽¹⁾	5,60	5,17	-0,43
Ηνωμένο Βασίλειο	2,40	5,02	2,62
Ιρλανδία	2,80	4,20	1,40
Ισπανία	2,60	4,22	1,62
Ιταλία	1,90	4,41	2,51
Λετονία	8,90	5,25	-3,65
Λιθουανία	5,20	4,47	-0,73
Λουξεμβούργο	2,30	4,46	2,16
Μάλτα	0,30	4,65	4,35
Ολλανδία	1,60	4,20	2,60
Ουγγαρία	7,80	6,76	-1,04
Πολωνία	2,20	5,38	3,18
Πορτογαλία	2,40	4,34	1,94
Σλοβακία	2,10	4,42	2,32
Σλοβενία	3,30	4,44	1,14
Σουηδία	1,50	4,06	2,56
Τσεχία	2,30	4,14	1,84
Φινλανδία	1,50	4,21	2,71
Ευρωζώνη	1,90	4,24	2,34
ΕΕ-25	2,10	4,47	2,37
Κύπρος	1,80	4,42	2,62

Πηγή: Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat).

(1) Στοιχεία Σεπτεμβρίου 2007.

Διεθνή και εγχώρια βασικά επιτόκια

Όπως προαναφέρθηκε, κατά τις τελευταίες συνεδρίες τους στις 8 Νοεμβρίου 2007 η ΕΚΤ και η Τράπεζα της Αγγλίας άφησαν τα βασικά τους επιτόκια αμετάβλητα στο 4,00% και 5,75%, αντίστοιχα. Αντίθετα, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ προέβη σε εκ νέου μείωση του βασικού της επιτοκίου, από 4,75% στο 4,50% κατά την τελευταία συνεδρία της στις 31 Οκτωβρίου 2007, λόγω έντονων ανησυχιών για τους κινδύνους που ελλοχεύουν για την ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη στις ΗΠΑ, μετά την κρίση στην αγορά δανεισμού υψηλού κινδύνου τον Αύγουστο 2007.

Από την άλλη, αμετάβλητα διατήρησε τα επιτόκια της η ΚΤΚ κατά τη συνεδρία της 12ης Νοεμβρίου 2007 (**Πίνακας 11**, πιο κάτω). Συγκεκριμένα, το επιτόκιο αναφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης ("main refinancing operations - repo rate") παρέμεινε στο 4,50%, ενώ τα επιτόκια διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης ("Lombard") και διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων ("Overnight Deposit Facility") παρέμειναν στο 5,00% και 3,00%, αντίστοιχα.

Πίνακας 11**Επιλεγμένα βασικά επιτόκια**

		μεταβολή
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		
<i>(8 Νοεμβρίου 2007)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	4,00	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	5,00	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	3,00	-
Τράπεζα της Αγγλίας		
<i>(8 Νοεμβρίου 2007)</i>		
Rate paid on commercial bank reserves	5,75	-
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ		
<i>(31 Οκτωβρίου 2007)</i>		
Federal funds rate	4,50	-0,25
Discount rate	5,00	-0,25
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
<i>(12 Νοεμβρίου 2007)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	4,50	-
Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις απορρόφησης ρευστότητας	4,50	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	5,00	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	3,00	-

Πηγές: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Τράπεζα της Αγγλίας, Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ και Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (“ΧΑΚ”)

Ο Δείκτης της Κύριας και Παράλληλης Αγοράς του ΧΑΚ ακολούθησε ανοδική πορεία κατά τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2007. Ο τραπεζικός τομέας συνέχισε να καταλαμβάνει το μεγαλύτερο αγοραστικό ενδιαφέρον των επενδυτών λόγω, κυρίως, των θετικών οικονομικών αποτελεσμάτων των τραπεζών που προέκυψαν από τις ανακοινώσεις των εννιαμηνιαίων αποτελεσμάτων τους.

Το Νοέμβριο, όμως, το κλίμα ανατράπηκε. Μέχρι τις 21 Νοεμβρίου ο εν λόγω δείκτης απώλεσε σημαντικό μέρος των κερδών του, φανερά επηρεασμένος από τις συνεχείς αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου και τη συνεχιζόμενη άνοδο του ευρώ, που υπονομεύει τις ευρωπαϊκές

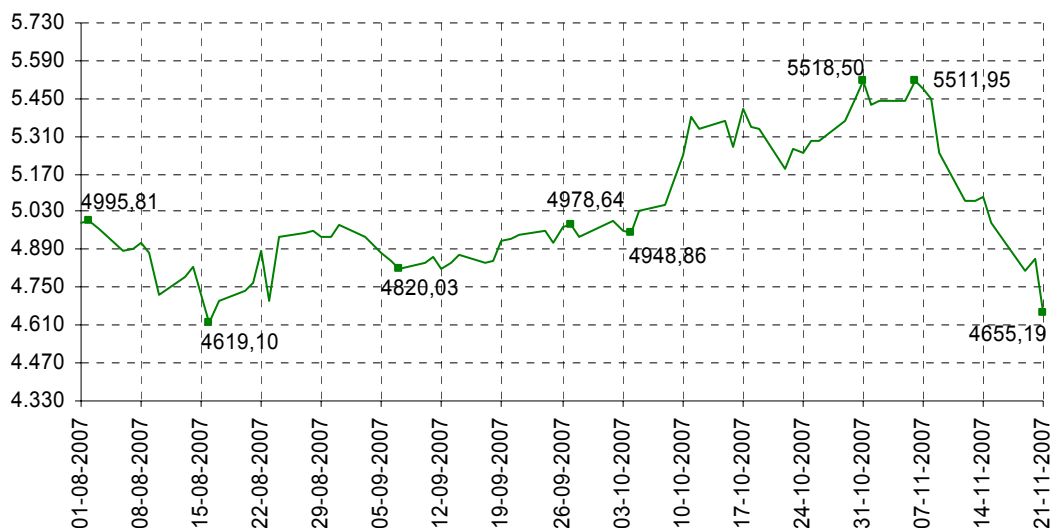
εξαγορές. Οι απώλειες διευρύνθηκαν ύστερα και από το πτωτικό άνοιγμα των χρηματιστηρίων στις ΗΠΑ, με τις τράπεζες να δέχονται πιέσεις που αποδίδονται κατά κύριο λόγο στις ανησυχίες σχετικά με τον αντίκτυπο της αναστάτωσης στις χρηματαγορές.

Ενδεικτικά, το Νοέμβριο ο δείκτης του ΧΑΚ κυμάνθηκε μεταξύ 4.655,2 και 5.512,0 μονάδων, με μέση τιμή για το μήνα τις 5.164,6 μονάδες. Για ολόκληρη την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου μέχρι τις 21 Νοεμβρίου 2007, η μέση τιμή του δείκτη ήταν 4.678,1 μονάδες.

Αναλυτικός πίνακας για τις αγορές/πωλήσεις εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους Κύπρου βρίσκεται στο Παράρτημα (Πίνακας 13, στη σελίδα 54).

Διάγραμμα 8

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου
Δείκτης Κύριας και Παράλληλης Αγοράς
(ημερήσια στοιχεία, 3/9/2004=1000)

Πηγή: Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Ο δείκτης τιμών καταναλωτή σημείωσε επιτάχυνση τον Οκτώβριο του 2007, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 2,99% σε σύγκριση με 2,63% τον προηγούμενο μήνα (όπως φαίνεται στον **Πίνακα 12**, στη **σελίδα 30**). Η άνοδος του πληθωρισμού τον Οκτώβριο σε σύγκριση με το Σεπτέμβριο οφείλεται, κυρίως, στην επιτάχυνση που σημείωσαν οι τιμές των πετρελαιοειδών, του ηλεκτρισμού, των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων και των υπηρεσιών. Άνοδος, παρατηρήθηκε στις τιμές των εισαγόμενων προϊόντων (εξαιρουμένων των αυτοκινήτων), σε σύγκριση με μείωση των προηγούμενου μήνα.

Στην κατηγορία των εγχώριων προϊόντων καταγράφηκε άνοδος της τιμής του ηλεκτρισμού κατά 4,5% τον Οκτώβριο, έναντι αύξησης 3,44% το Σεπτέμβριο του 2007. Επιτάχυνση καταγράφηκε και στις τιμές των εγχώριων βιομηχανικών προϊόντων, ενώ οι τιμές των γεωργικών προϊόντων επιβραδύνθηκαν σημαντικά και ανήλθαν κατά 0,4% τον Οκτώβριο, έναντι ανόδου 9,52% τον προηγούμενο μήνα. Σημειώνεται η ιδιαίτερα υψηλή επίδραση της κατηγορίας αυτής στον πληθωρισμό φέτος, όπου τους δέκα πρώτους μήνες του έτους η σταθμική επίδραση των τιμών των γεωργικών προϊόντων στον πληθωρισμό ανήλθε σχεδόν στις 0,7 ποσοστιαίες μονάδες (**Πίνακας 10**, Παραρτήματος, στη **σελίδα 51**). Η άνοδος αυτή αντικατοπτρίζει την αύξηση στις τιμές των φρούτων, λαχανικών και οσπρίων, λόγω, εν μέρει, του ιδιαίτερα έντονου καύσωνα που παρατηρήθηκε το φετινό καλοκαίρι. Φαίνεται όμως πως τον Οκτώβριο η ανοδική αυτή τάση ανατράπηκε.

Οι τιμές των πετρελαιοειδών τον Οκτώβριο ανήλθαν κατά 9,31% έναντι αύξησης 3,36% το Σεπτέμβριο.

Οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων (εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών) μειώθηκαν κατά 0,75% τον υπό ανασκόπηση μήνα σε σύγκριση με μείωση 2,62% τον προηγούμενο μήνα.

Αναλυτικότερα, οι τιμές των μηχανοκίνητων οχημάτων μειώθηκαν κατά 8,98% σε σύγκριση με μείωση 8,92% το Σεπτέμβριο, λόγω της μείωσης των φόρων κατανάλωσης για τα αυτοκίνητα τον περασμένο Νοέμβριο. Παράλληλα, αύξηση κατά 1,49% καταγράφηκε στις τιμές των άλλων εισαγόμενων προϊόντων.

Οι τιμές των υπηρεσιών κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 4,04% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με άνοδο 3,83% το Σεπτέμβριο του 2007. Η μεγαλύτερη άνοδος στις τιμές των υπηρεσιών κατά το πρώτο δεκάμηνο του έτους σημειώθηκε στους τομείς της εκπαίδευσης, της ιατρικής περίθαλψης, των εστιατορίων και των μεταφορών.

Για ολόκληρο το πρώτο δεκάμηνο του έτους, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,09%. Συγκεκριμένα, οι τιμές των εγχώριων προϊόντων αυξήθηκαν κατά 4,06%, των πετρελαιοειδών κατά 0,49%, των εισαγόμενων προϊόντων μειώθηκαν κατά 2,36% και των υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 3,49%.

Σε συνάρτηση με τις πιο πάνω εξελίξεις του Εθνικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή ("HICP") σημείωσε αύξηση της τάξης του 2,7% τον Οκτώβριο σε σχέση με 2,3% το Σεπτέμβριο. Ας σημειωθεί ότι ο κινητός μέσος όρος του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή για τους τελευταίους δώδεκα μήνες, μέχρι και τον Οκτώβριο του 2007 περιορίστηκε στο 1,9%.

Πίνακας 12**Ποσοστιαία Μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία(%)
Οκτώβριος 2007/ 2006**

Στάθμιση 2005=100

		2006	Οκτώβριος 2006/2005	Σεπτέμβριος 2007/2006	Οκτώβριος 2007/2006	1998=100	2005=100 (Για το έτος 2006)	2005=100 (Για το έτος 2007)
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ		2,49	1,43	2,63	2,99	100,00	100,00	100,00
A	ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4,35	3,94	4,84	3,03	32,36	28,60	28,98
A.1	Γεωργικά	6,51	7,20	9,52	0,41	7,93	6,92	6,93
A.2	Βιομηχανικά	2,47	2,65	3,10	3,69	22,91	19,24	19,29
A.3	Ηλεκτρισμός	13,10	4,60	3,44	4,51	1,52	2,44	2,76
B	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	8,09	-6,37	3,36	9,31	4,33	6,44	6,63
Γ	ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-1,14	-1,24	-2,62	-0,75	22,20	25,31	24,62
Γ1	Μηχανοκίνητα Οχήματα	-1,38	-1,28	-8,92	-8,98	9,43	6,15	5,41
Γ2	Άλλα εισαγόμενα	-1,07	-1,23	-0,81	1,49	12,77	19,16	19,21
Δ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2,57	2,69	3,83	4,04	41,11	39,65	39,77
Εναρμονισμένος ΔΤΚ		2,2	1,7	2,3	2,7			

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Στον **Πίνακα 13** που ακολουθεί, παρουσιάζονται, για σκοπούς σύγκρισης, τα τελευταία μηνιαία στοιχεία του πληθωρισμού στην Κύπρο, στη ζώνη του ευρώ και σε άλλες βιομηχανικές χώρες καθώς, επίσης, οι αντίστοιχες προβλέψεις για το 2007. Όπως εξηγείται εκτενέστερα στην ενότητα που αναφέρεται στις προοπτικές της οικονομίας, ο πληθωρισμός στην Κύπρο για ολόκληρο το 2007 εκτιμάται ότι ενδεχόμενα να καταλήξει σε οριακά χαμηλότερα ή τα ίδια επίπεδα, σε σχέση με πέρυσι.

Πίνακας 13**Πληθωρισμός: Κύπρος και άλλες χώρες**

	μεταβολή σε ετήσια βάση	τελευταίος μήνας	πρόβλεψη για το 2007
Αυστρία	2,8	Οκτώβριος	1,9
Βέλγιο	2,2	Οκτώβριος	1,7
Καναδάς	2,5	Σεπτέμβριος	2,2
Κύπρος	2,7 ⁽¹⁾	Οκτώβριος	2,1 ⁽²⁾
Ευρωζώνη	2,6	Οκτώβριος	2,0
Γαλλία	1,5	Σεπτέμβριος	1,4
Γερμανία	2,4	Οκτώβριος	2,1
Ιταλία	2,1	Οκτώβριος	1,9
Ιαπωνία	-0,2	Σεπτέμβριος	0,0
Ολλανδία	1,6	Οκτώβριος	1,7
Ισπανία	3,6	Οκτώβριος	2,6
Σουηδία	2,7	Οκτώβριος	1,8
Ελβετία	1,2	Οκτώβριος	0,6
Ην.Βασίλειο	2,1	Οκτώβριος	2,2
Αμερική	2,8	Σεπτέμβριος	2,8

Πηγή: Περιοδικό *The Economist*, 17 Νοεμβρίου 2007, εκτός των στοιχείων της Κύπρου. Για τα στοιχεία της Κύπρου οι πηγές είναι: (1) Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου και (2) Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

2.4 ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παραγωγή

Εκ προϊμίου αναφέρεται ότι όσον αφορά το πρώτο εννιάμηνο του 2007 για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, ο ρυθμός ανόδου του Α.Εγχ.Π. κυμάνθηκε σε πραγματικούς όρους στο 4,1% σε σύγκριση με 3,9% το αντίστοιχο εννιάμηνο του 2006.

Σε σχέση με τις υπηρεσίες, οι αφίξεις τουριστών παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 0,6% για τους πρώτους δέκα μήνες του 2007 σε σύγκριση με μείωση 2,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Το εισόδημα από τον τουρισμό αυξήθηκε κατά 7,0% τους πρώτους εννιά μήνες του έτους έναντι αύξησης της τάξης του 3,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Στους δευτερογενείς τομείς και συγκεκριμένα στο μεταποιητικό τομέα, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής παρουσίασε άνοδο κατά 3,2% τους πρώτους οκτώ μήνες του 2007 σε σύγκριση με μείωση 1,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2006 (Πίνακας 14 που ακολουθεί).

Στο τομέα των κατασκευών, ο δείκτης εμβαδού αδειών οικοδομής αυξήθηκε κατά 5,7% το πρώτο οκτάμηνο του 2007 σε σύγκριση με άνοδο 5,2% το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2006. Παράλληλα, οι πωλήσεις τσιμέντου αυξήθηκαν κατά 10,8% το πρώτο δεκάμηνο του 2007 σε σύγκριση με αύξηση 2,0% το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2006.

Πίνακας 14

Δείκτης Όγκου Συνολικής Βιομηχανικής Παραγωγής

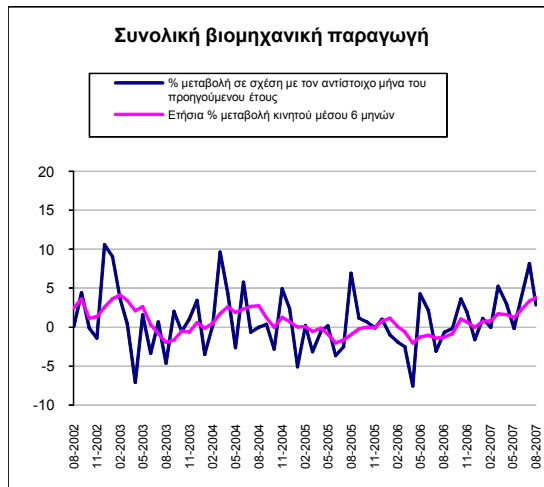
(% μεταβολή κατά κατηγορία)

	Αύγουστος 06/05	Αύγουστος 07/06	Ιαν.- Αύγ. 06/05	Ιαν.-Αύγ. 07/06
Συνολικός Δείκτης	-1,0	3,3	-1,5	3,2
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανία	-9,6	1,8	-9,8	1,9
Κλωστοϋφαντουργικές Ύλες και Προϊόντα	-7,4	-9,8	-24,6	1,9
Δέρμα και Δερμάτινα Είδη	-19,8	-15,4	-22,1	-5,6
Ξύλο και Προϊόντα Ξύλου	-28,8	3,0	-0,9	-1,8
Χαρτοπολτός, Χαρτί, Προϊόντα Χαρτιού, Εκδοτικές και Εκτυπωτικές Δραστηριότητες	5,1	-1,3	4,7	-0,3
Προϊόντα Διύλισης Πετρελαίου	-40,0	33,3	0,9	-17,2
Χημικές Ουσίες, Χημικά Προϊόντα & Συνθετικές Ίνες	17,5	9,8	6,0	9,7
Ελαστικά Προϊόντα και Πλαστικές Ύλες	6,0	-0,6	2,5	4,9
Άλλα μη-μεταλλικά Ορυκτά Προϊόντα	4,5	7,3	2,1	6,3
Βασικά Μεταλλικά και Μεταλλικά Προϊόντα	19,9	4,7	7,6	4,1
Μηχανήματα και Είδη Εξοπλισμού Π.δ.κ.α.	14,2	4,9	4,8	1,0
Ηλεκτρικός Εξοπλισμός και Οπτικές Συσκευές	44,9	25,8	26,3	11,2
Εξοπλισμός Μεταφορών	13,5	3,0	20,1	3,6
Βιομηχανίες Κατασκευών Π.δ.κ.α.	5,5	3,6	2,4	2,2

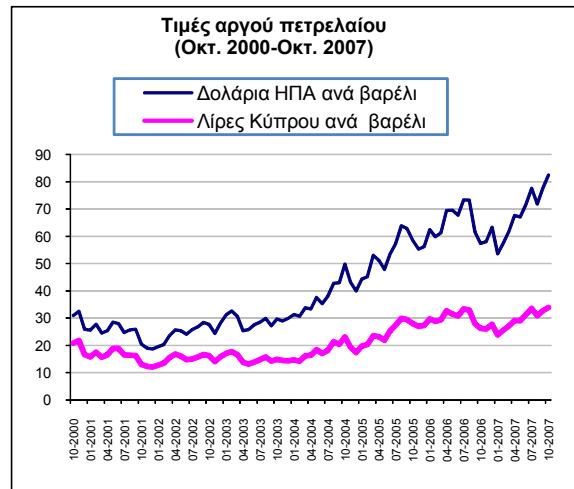
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Διαγράμματα 9 - 13

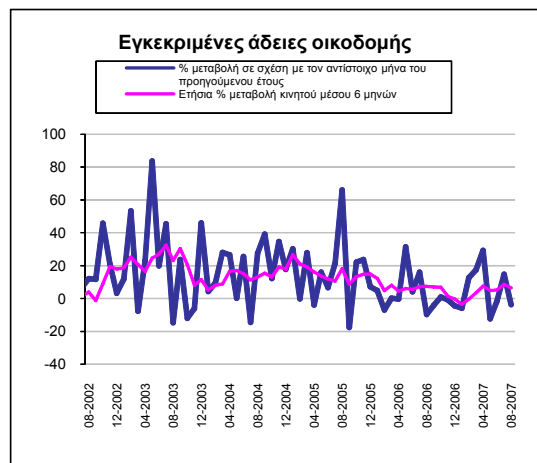
Δείκτες Εγχώριας Οικονομίας (Α)

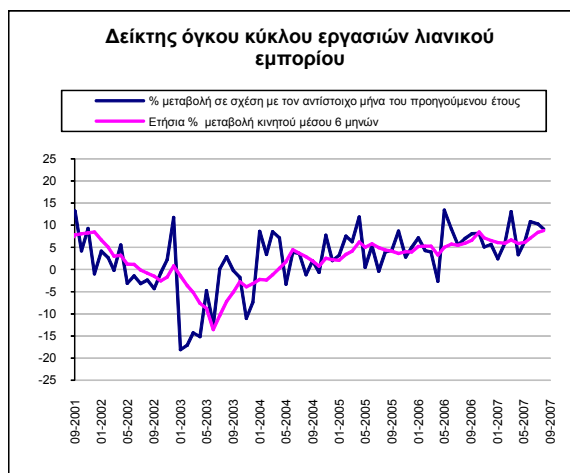
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

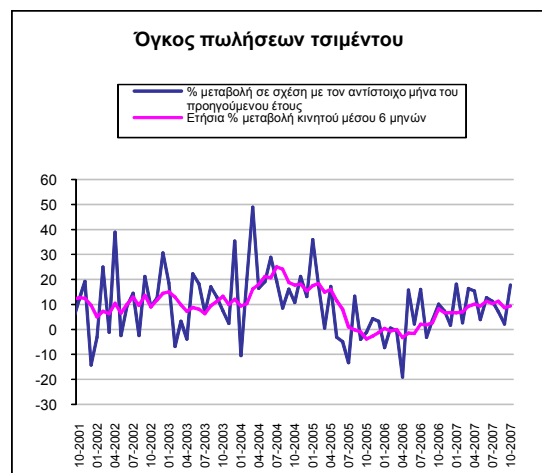
Πηγή: Reuters.

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

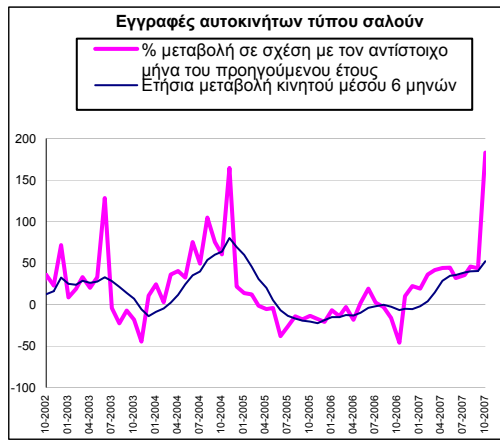
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

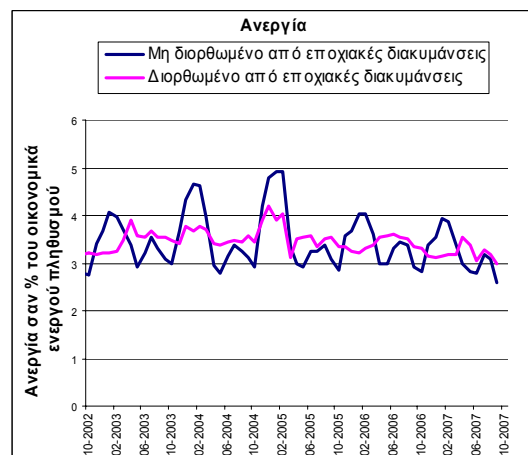
Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Διαγράμματα 14-15

Δείκτες Εγχώριας Οικονομίας (B)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Κατανάλωση

Ο δείκτης κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου, από τον οποίο εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, οι πωλήσεις μηχανοκίνητων οχημάτων, παρουσιάζει άνοδο 7,5% το πρώτο εννιάμηνο του 2007, έναντι ανόδου 6,2% το αντίστοιχο εννιάμηνο του 2006, ενώ κατά τον Σεπτέμβριο του 2007, ο δείκτης αυτός αυξήθηκε κατά 4,7%, έναντι αύξησης 8,1% τον αντίστοιχο μήνα του 2006.

Μετά τη μείωση κατά 4,6% το 2006, οι εγγραφές αυτοκινήτων αυξήθηκαν κατά 45,0% το πρώτο δεκάμηνο του 2007 λόγω της μείωσης των φόρων κατανάλωσης για τα αυτοκίνητα το Νοέμβριο του 2006. Το γεγονός αυτό υποδηλοί ότι, ενδεχομένως, η άνοδος της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά το τρέχον έτος είναι μεγαλύτερη από εκείνη που αντικατοπτρίζεται αποκλειστικά από το δείκτη κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου.

Πίνακας 15**Δείκτης Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου**

(% μεταβολή κατά κατηγορία)

	Σεπτέμβριος 06/05	Σεπτέμβριος 07/06 ⁽¹⁾	Ιαν.-Σεπτ. 06/05	Ιαν.- Σεπτ. 07/06
Συνολικός Δείκτης	8,1	4,7	6,2	7,5
Λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα στα οποία υπερισχύουν τρόφιμα, ποτά ή καπνός	10,5	3,4	7,8	5,4
Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα	6,9	1,3	2,4	4,4
Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού σε ειδικευμένα καταστήματα	3,5	-5,8	5,0	-5,3
Λιανικό εμπόριο φαρμακευτικών και ιατρικών προϊόντων, καλλυντικών και ειδών τουαλέτας	18,3	11,9	14,5	16,0
Λιανικό εμπόριο υφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, υποδημάτων και δερμάτινων ειδών	4,5	10,5	6,3	9,2
Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών, ειδών νοικοκυριού ηλεκτρ.οικιακών συσκευών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών συσκευών, σιδηρικών, χρωμάτων & τζαμιών	12,4	1,6	9,4	9,5
Λιανικό εμπόριο βιβλίων, εφημερίδων και χαρτικών και άλλο εμπόριο σε ειδικευμένα καταστήματα	5,1	11,0	0,9	12,5
Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα	-36,4	-10,4	-14,5	-46,5
Λιανικό εμπόριο που δεν διενεργείται σε καταστήματα	-9,0	6,4	4,9	7,8

(1) Προκαταρκτικά στοιχεία.

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Τα τελευταία στοιχεία που αφορούν την ανεργία με βάση την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού καλύπτουν μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2007. Σύμφωνα με την έρευνα αυτή, η ανεργία για το δεύτερο τρίμηνο του 2007 κυμάνθηκε στο 3,4% σε σχέση με 4,1% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Η ανεργία για ολόκληρο το πρώτο εξάμηνο του 2007 μειώθηκε στο 4,1% σε σχέση με 5,0% το πρώτο εξάμηνο του 2006. Ο αριθμός απασχολούμενων έχει αυξηθεί στις 374 χιλιάδες το πρώτο εξάμηνο του 2007 σε σύγκριση με 354 χιλιάδες το πρώτο εξάμηνο του 2006 και 346 χιλιάδες την αντίστοιχη περίοδο του 2005.

Πιο πρόσφατα στοιχεία για την ανεργία υπάρχουν σε σχέση με τους εγγεγραμμένους ανέργους. Συγκεκριμένα, τον Οκτώβριο του 2007 καταγράφηκε μείωση στον αριθμό των εγγεγραμμένων ανέργων σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2006 κατά 8,3%, ενώ η ανεργία, ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, κυμάνθηκε στο 2,6% σε σύγκριση με 2,8% ένα χρόνο ενωρίτερα.

Για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2007, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι μειώθηκαν κατά 6,8% σε σύγκριση με μείωση 1,8% στην αντίστοιχη περίοδο του 2006, ενώ η ανεργία ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, κυμάνθηκε στο 3,1% από το 3,4% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Όπως φαίνεται από τα πιο πάνω στοιχεία, η μείωση της εγγεγραμμένης ανεργίας κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2007 οφείλεται τόσο στην αύξηση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όσο και στη μείωση του αριθμού των ανέργων, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Οι τελευταίες εξελίξεις στον τομέα των **δημόσιων οικονομικών** δημοσιεύθηκαν πρόσφατα από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου ("CYSTAT") μέσα στο πλαίσιο των προκαταρκτικών οικονομικών λογαριασμών της Γενικής Κυβέρνησης και καλύπτουν την περίοδο Ιανουαρίου–Σεπτεμβρίου 2007.

Σύμφωνα με αυτά, το δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 0,9% του ΑΕΠ του πρώτου εξαμήνου διευρύνθηκε στο 3,4% του ΑΕΠ σε σύγκριση με έλλειμμα 0,2% του ΑΕΠ κατά το περσινό αντίστοιχο εννιάμηνο. Τα δε σύνολα των εσόδων και δαπανών κατέγραψαν αυξήσεις ύψους 18,9% και 6,1% αντίστοιχα. Σε απόλυτους αριθμούς, τα δημόσια έσοδα ανήλθαν στα £3.007,3 εκατ. και οι δημόσιες δαπάνες στα £2.700,9 εκατ., καταγράφοντας έτσι πλεόνασμα ύψους £306,4 εκατ.

Συγκρίνοντας πάντοτε τις ποσοστιαίες μεταβολές με τα στοιχεία της περιόδου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2006, σημειώνονται αναλυτικά οι πιο κάτω εξελίξεις:

Από πλευράς συνολικών δημόσιων εσόδων, οι τρέχοντες φόροι στο εισόδημα, πλούτο κλπ. που συμπεριλαμβάνουν τους φόρους στο κεφάλαιο και τους φόρους εισοδήματος αυξήθηκαν κατά 35%. Η συνέχιση της έντονης δραστηριότητας στους τομείς των κατασκευών και ακινήτων εκτόξευσαν και πάλι τις εισπράξεις από το φόρο κεφαλαιουχικών κερδών κατά περίπου 155%. Παράλληλα, τα τέλη Κτηματολογίου και Χωρομετρίας εξακολουθούν για τον ίδιο λόγο να αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς (92,6%) αφού ανήλθαν στα £41,6 εκατ. έναντι £21,6 εκατ. Θα πρέπει να ληφθεί βέβαια υπόψη ότι, και κατά το εννιάμηνο του 2006 οι εισπράξεις αυτές ήταν

ήδη διογκωμένες σε σύγκριση με τα αμέσως προηγούμενα χρόνια. Ταυτόχρονα, συνεχίστηκε και η ανοδική πορεία των εισπράξεων από τον εταιρικό φόρο κατά περίπου 62% αντανakλώντας την υψηλή επικερδότητα των εταιρειών, ιδιαίτερα εκείνων του χρηματοπιστωτικού τομέα. Η κατηγορία των φόρων επί της παραγωγής και εισαγωγών δεν υστέρησε σε ποσοστιαία αύξηση η οποία καταγράφηκε στο 19,4%. Από αυτούς ξεχωρίζουν οι αυξήσεις στις εισπράξεις από το Φ.Π.Α. κατά 14,2% που έφθασαν τα £735 εκατ. περίπου και που προήλθαν κυρίως, από την επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ και ιδιαίτερα της ιδιωτικής κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένης εκείνης των επενδύσεων σε κατασκευαστικά έργα.

Από πλευράς συνολικών δημόσιων δαπανών, οι ποσοστιαίες αλλαγές παρουσιάζουν μικρότερες αυξήσεις. Πιο αναλυτικά, οι απολαβές προσωπικού (£934,8 εκατ.) συμπεριλαμβανομένων των βασικών μισθών, τιμαριθμικού επιδόματος, συνεισφορών εργοδότη κλπ. αυξήθηκαν κατά 6,1%. Οι άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις (£292,8 εκατ.) συμπεριλαμβανομένων των μεταβιβάσεων σε οργανισμούς/άτομα και συνεισφορές σε διεθνείς οργανισμούς, αυξήθηκαν κατά 28,4%, ενώ οι κοινωνικές παροχές (£782,6 εκατ.) συμπεριλαμβανομένων των μεταβιβάσεων σε νοικοκυριά, συντάξεις γήρατος, βοηθημάτων κλπ. αυξήθηκαν κατά 13,9%.

Όσον αφορά το δημόσιο χρέος, κατά τους πρώτους εννιά μήνες του έτους έφθασε το 60,1% του ΑΕΠ σε αντίθεση με 66,1% του ΑΕΠ κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Από την πιο πάνω ανάλυση επισημαίνεται ότι, η υπέρμετρη αύξηση των δημόσιων εσόδων

οφείλεται, εν μέρει, σε παράγοντες προσωρινού χαρακτήρα, αφού πηγάζουν κυρίως από τις αυξημένες φορολογικές εισπράξεις λόγω της συνεχιζόμενης έξαρσης στους τομείς των κατασκευών και ακινήτων. Εξάλλου, τα απρόσμενα αυτά έσοδα οδήγησαν στη σταδιακά ευνοϊκή παρέκκλιση των δημοσιονομικών προβλέψεων του Υπουργείου Οικονομικών για το 2007. Συγκεκριμένα, το Δεκέμβριο του 2006, το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης 2006-10 προέβλεπε έλλειμμα ύψους 1,6% του ΑΕΠ και δημόσιο χρέος ύψους 60,5% του ΑΕΠ. Στη συνέχεια, κατά την υποβολή των “EDP Notifications” προς την Eurostat πριν την 1^η Οκτωβρίου 2007, οι προβλέψεις για το έλλειμμα και το δημόσιο χρέος μειώθηκαν σε 1% και 60,5% του ΑΕΠ αντίστοιχα. Όμως, με τις παρούσες συνθήκες, διαφαίνεται ότι το έτος 2007 θα σηματοδοτήσει την επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος. Επί του σημείου αυτού πρέπει να τονιστεί ότι τα απρόσμενα έσοδα προσωρινού χαρακτήρα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς αύξησης / ενίσχυσης των δημόσιων δαπανών, πέραν των αρχικά προβλεπομένων. Συνεπώς, σε καμμία περίπτωση η απρόβλεπτα πλεονασματική δημοσιονομική διαφοροποίηση δεν θα πρέπει να δημιουργήσει αίσθημα βραχυπρόθεσμης ή/και μεσοπρόθεσμης οικονομικής ευμάρειας.

2.6 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Εμπόριο αγαθών

Ο Πίνακας 16 (στη σελίδα 39) παρουσιάζει μια συνοπτική εικόνα του εμπορικού ισοζυγίου για τους πρώτους εννιά μήνες του 2007, στη βάση προκαταρκτικών στοιχείων από τη Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου. Σημειώνεται ότι από το Μάιο του 2004, η συλλογή των στοιχείων που αφορούν το εμπόριο με χώρες της ΕΕ (ενδοκοινοτικό εμπόριο) γίνεται στη βάση νέας μεθοδολογίας, όπως αυτή καθορίστηκε από την Eurostat για όλες τις χώρες της ΕΕ.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2007, οι συνολικές εισαγωγές παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 9,8% σε σύγκριση με αύξηση της τάξης του 15,1% που καταγράφηκε την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Αν και δεν είναι ακόμα διαθέσιμα επακριβή στοιχεία για τις εισαγωγές για εγχώρια κατανάλωση, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, οι εισαγωγές αυτές είναι πολύ ψηλότερες από τις συνολικές εισαγωγές για τους πρώτους οκτώ μήνες του 2007. Αξιοσημείωτη είναι η μεγάλη αύξηση παρατηρήθηκε στις εισαγωγές αυτοκινήτων, λόγω της μείωσης των φόρων κατανάλωσης το τέλος του 2006.

Οι συνολικές εξαγωγές κατέγραψαν μείωση της τάξης του 2,9% τους εννιά μήνες του 2007, έναντι μείωσης 1,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Η πορεία των εξαγωγών οφείλεται κυρίως στη μείωση των επανεξαγωγών, αφού σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία για τους πρώτους οκτώ μήνες του 2007, οι επανεξαγωγές έχουν μειωθεί κατά 14,3% ενώ οι εγχώριες εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 16,6%.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω εξελίξεων, το εμπορικό ισοζύγιο σε απόλυτους αριθμούς

παρουσίασε περαιτέρω επιδείνωση, καταγράφοντας έλλειμμα της τάξης, των £2.177,0 εκατ. κατά τους πρώτους εννιά μήνες του 2007 σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £1.925,9 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Τουρισμός

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 17 (στη σελίδα 40), οι αφίξεις τουριστών παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 0,6% την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2007 σε σύγκριση με μείωση 2,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Το μήνα Οκτώβριο 2007 παρουσιάστηκε μείωση στις αφίξεις κατά 2,8% σε σύγκριση με μείωση της τάξης του 3,2% τον αντίστοιχο μήνα του 2006.

Παράλληλα, οι εισπράξεις από τον τουρισμό κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 7,0% κατά τους πρώτους εννιά του 2007 σε σύγκριση με αύξηση 3,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2006. Η κατά κεφαλή δαπάνη για την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2007 έχει αυξηθεί κατά 5,9% σε σύγκριση με αύξηση της τάξης του 5,7% την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Στον Πίνακα 14 του Παραρτήματος (στη σελίδα 55) παρουσιάζονται προκαταρκτικά στοιχεία που αφορούν το συνολικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών για το πρώτο εξάμηνο του 2007. Τα στοιχεία αυτά, που συλλέγονται από την ΚΤΚ, δείχνουν επιδείνωση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2006.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το πρώτο εξάμηνο του 2007 στη βάση προκαταρκτικών στοιχείων, έχει φθάσει

τα £331,9 εκατ. σε σχέση με έλλειμμα £148,5 εκατ. το αντίστοιχο εξάμηνο 2006. Η επιδείνωση οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην επιδείνωση του εμπορικού ελλείμματος από την αύξηση στις εισαγωγές αγαθών (f.o.b.) που κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 8,2% το πρώτο εξάμηνο του 2007 σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2006, αλλά και από τη μείωση των εξαγωγών το πρώτο εξάμηνο του 2007 κατά 2,9% σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2006 λόγω της μείωσης των επανεξαγωγών. Μεγάλο μέρος της επιδείνωσης του εμπορικού ελλείμματος αποδίδεται συγκεκριμένα στην κατακόρυφη αύξηση των δαπανών για εισαγωγές οχημάτων.

Το καθαρό πλεόνασμα του λογαριασμού υπηρεσιών κατά το πρώτο εξάμηνο του 2007 κατέγραψε οριακή μείωση σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2006, αφού έφθασε τα £874,3 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2007 σε σχέση με £886,5 εκατ. το αντίστοιχο τρίμηνο του 2006. Οι κυριότερες μεταβολές στο λογαριασμό υπηρεσιών ήταν η βελτίωση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών οι οποίες όμως επισκιάστηκαν από τη μείωση των λοιπών επιχειρηματικών υπηρεσιών. Εξαιρουμένου του τουρισμού, ο λογαριασμός υπηρεσιών κατέγραψε βελτίωση κατά £8,1 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2007 σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2006.

Το καθαρό έλλειμμα του λογαριασμού εισοδημάτων έφθασε τα £10,8 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2007 σε σχέση με πλεόνασμα £27,8 εκατ. το αντίστοιχο εξάμηνο του 2006.

Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις κατά το πρώτο εξάμηνο του 2007 παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2006. Συγκεκριμένα, καταγράφηκε πλεόνασμα £62,2

εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2007 σε σχέση με £64,2 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2006.

Πίνακας 16

Στοιχεία εμπορικού ισοζυγίου

(Λίρες Κύπρου, εκατ.)

Περίοδος	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ		ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	
	Συνολικές Εισαγωγές/Αφίξεις	Συνολικές Εξαγωγές/Αποστολές	Συνολικές Εισαγωγές	Συνολικές Εξαγωγές	Αφίξεις	Αποστολές
	(cif)	(fob)	(cif)	(fob)	(cif)	(fob)
2000	2402,0	591,9	1140,9	364,5	1261,1	227,4
2001	2528,7	627,9	1208,8	376,5	1320,0	251,4
2002	2486,6	511,3	1140,9	240,9	1345,8	270,4
2003	2304,1	476,8	992,8	198,3	1311,3	278,5
2004	2679,3	548,0	921,7	202,5	1757,6	345,5
2005	2966,8	719,2	952,9	224,3	1965,4	447,8
2006	3226,8	650,7	1073,8	224,6	2110,1	417,7
2006 Ιανουάριος	247,5	59,6	80,0	13,2	167,5	46,3
Φεβρουάριος	238,2	57,2	80,4	16,6	157,9	40,1
Μάρτιος	284,2	66,1	86,6	18,7	197,6	47,4
Απρίλιος	252,0	53,4	81,4	20,5	170,7	32,9
Μάιος	280,4	55,1	91,5	15,8	188,9	39,3
Ιούνιος	312,0	52,6	115,1	16,6	196,8	36,0
Ιούλιος	263,4	52,7	79,9	17,1	183,5	35,6
Αύγουστος	259,4	43,2	85,9	17,8	173,5	25,4
Σεπτέμβριος	281,5	52,8	91,8	21,7	189,6	31,1
2007 Ιανουάριος	266,2	65,9	96,8	13,6	169,4	52,3
Φεβρουάριος	245,8	44,0	59,3	15,3	186,5	28,6
Μάρτιος	288,1	52,8	81,7	17,8	206,4	35,0
Απρίλιος	305,1	52,8	91,5	13,5	214,3	39,3
Μάιος	301,0	59,8	90,1	15,4	211,0	44,4
Ιούνιος	330,0	60,7	107,5	17,7	222,5	42,9
Ιούλιος	321,1	49,9	105,1	17,1	216,0	32,8
Αύγουστος	304,9	44,4	104,1	15,0	200,8	29,6
Σεπτέμβριος(π)	292,6	47,9	91,3	16,1	201,3	31,8
Ιαν. - Δεκ. 2005	2966,8	719,1	973,1	221,6	1993,7	497,6
Ιαν. - Δεκ. 2006	3226,8	650,7	1028,0	213,6	2198,9	436,5
Ιαν. - Σεπτέμβριος 2005	2102,0	501,3	689,5	160,8	1412,6	340,4
Ιαν. - Σεπτέμβριος 2006	2418,5	492,6	792,6	158,0	1626,0	334,1
Ιαν. - Σεπτέμβριος 2007 (π)	2654,8	478,2	827,5	141,5	1828,1	336,7
Μεταβολή Ιαν. - Δεκ. 2006/2005	8,8	-9,5	5,6	-3,6	10,3	-12,3
Μεταβολή Ιαν. - Σεπτ. 2005/2006	15,1	-1,7	15,0	-1,7	15,1	-1,9
Μεταβολή Ιαν. - Σεπτ. 2006/2007 (π)	9,8	-2,9	4,4	-10,5	12,4	0,8

π : προκαταρκτικά στοιχεία

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Σημείωση: Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη σύγκριση στοιχείων μετά το Μάιο 2004 με τα στοιχεία πριν από το Μάιο 2004 λόγω ορισμένων μεθοδολογικών αλλαγών με την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα στοιχεία δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμα αφού τα στοιχεία που αναφέρονται τόσο στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο όσο και στο Εμπόριο με Τρίτες Χώρες πριν το Μάιο 2004 για τις αφίξεις/εισαγωγές αφορούν τη χώρα καταγωγής των αγαθών ως τον εμπορικό μας εταίρο και για τις αποστολές/εξαγωγές τη χώρα τελικού προορισμού. Αντίθετα τα στοιχεία του Ενδοκοινοτικού Εμπορίου μετά το Μάιο 2004 για τις αφίξεις αφορούν τη χώρα προέλευσης (εκφόρτωσης) ως τον εμπορικό μας εταίρο ενώ για τις αποστολές τη χώρα προορισμού. Το Ενδοκοινοτικό Εμπόριο αναφέρεται στις συναλλαγές αγαθών μεταξύ Κρατών Μελών, ενώ το εμπόριο με Τρίτες Χώρες αναφέρεται στις συναλλαγές αγαθών εκτός Κρατών Μελών. Αφιξη αγαθών σημαίνει την είσοδο στην Κυπριακή Δημοκρατία εμπορευμάτων από άλλο Κράτος Μέλος της Ε.Ε. και "Αποστολή αγαθών" σημαίνει την έξοδο εμπορευμάτων από την Κυπριακή Δημοκρατία με προορισμό άλλο Κράτος Μέλος. Τα στοιχεία που αφορούν μη καθοριζόμενες χώρες και εδάφη και εφοδιασμό σκαφών πριν από το Μάιο 2004 περιλαμβάνονται.

Πίνακας 17**Αφίξεις τουριστών⁽¹⁾**
(αριθμός ατόμων)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	% μεταβολή 2004/2003	% μεταβολή 2005/2004	% μεταβολή 2006/2005	% μεταβολή 2007/2006
Ιανουάριος	63.553	64.214	54.067	59.529	56.504	58.894	54.875	51.848	-5,1	4,2	-6,8	-5,5
Φεβρουάριος	87.243	83.569	71.950	77.972	75.705	72.600	66.151	63.098	-2,9	-4,1	-8,9	-4,6
Μάρτιος	135.487	137.578	138.625	91.634	111.946	137.075	107.071	104.316	22,2	22,4	-21,9	-2,6
Απρίλιος	221.785	237.228	180.481	169.891	191.251	183.561	206.548	189.310	12,6	-4,0	12,5	-8,3
Μάιος	299.355	324.901	279.070	231.527	261.646	284.132	283.513	273.058	13,0	8,6	-0,2	-3,7
Ιούνιος	302.011	322.835	293.192	262.100	264.799	282.652	280.164	282.465	1,0	6,7	-0,9	0,8
Ιούλιος	362.299	373.385	327.404	318.143	305.978	338.972	341.443	352.423	-3,8	10,8	0,7	3,2
Αύγουστος	356.686	371.536	301.724	325.390	305.926	336.587	314.872	340.534	-6,0	10,0	-6,5	8,1
Σεπτέμβριος	329.964	329.400	306.731	287.358	303.506	302.833	296.532	315.437	5,6	-0,2	-2,1	6,4
Οκτώβριος	300.597	269.744	275.840	271.980	278.976	292.273	283.046	275.103	2,6	4,8	-3,2	-2,8
Νοέμβριος	133.500	107.454	111.327	123.800	114.048	104.822	95.682		-7,9	-8,1	-8,7	
Δεκέμβριος	93.722	74.887	77.822	83.919	78.723	75.656	71.022		-6,2	-3,9	-6,1	
Ιαν. - Οκτ.	2.458.980	2.514.390	2.229.084	2.095.524	2.156.237	2.289.579	2.234.215	2.247.592	2,9	6,2	-2,4	0,6
Ιαν. - Δεκ.	2.686.202	2.696.731	2.418.233	2.303.243	2.349.008	2.470.057	2.400.919		2,0	5,2	-2,8	

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

¹ Δεν περιλαμβάνει τις αφίξεις ημερήσιων επισκεπτών.**Πίνακας 18****Εισπράξεις από τον τουρισμό⁽¹⁾**

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	% μεταβολή 2004/2003	% μεταβολή 2005/2004	% μεταβολή 2006/2005	% μεταβολή 2007/2006
Ιανουάριος		24,9	21,6	25,6	21,8	20,7	21,2	19,7	-15,0	-5,0	2,3	-7,1
Φεβρουάριος		29,1	28,9	31,4	25,4	23,5	23,1	22,6	-19,1	-7,5	-1,8	-2,2
Μάρτιος		49,7	59,1	37,8	42,1	47,6	38,9	40,1	11,1	13,2	-18,3	3,1
Απρίλιος		89,9	77,0	67,1	72,1	62,0	74,5	72,4	7,4	-14,0	20,1	-2,8
Μάιος		139,1	119,5	92,5	99,5	105,4	111,9	119,8	7,6	5,9	6,1	7,1
Ιούνιος	122,9	157,4	139,3	114,8	109,3	113,3	117,7	121,4	-4,8	3,7	3,9	3,2
Ιούλιος	162,7	192,0	160,7	152,4	135,1	140,1	155,0	168,1	-11,4	3,7	10,6	8,4
Αύγουστος	173,7	205,0	153,8	165,3	148,1	161,3	155,0	179,1	-10,4	8,9	-3,9	15,5
Σεπτέμβριος	161,9	176,3	157,4	134,1	141,2	137,9	140,9	154,0	5,3	-2,3	2,2	9,3
Οκτώβριος	135,1	130,2	128,0	112,4	115,9	120,5	122,9		3,1	4,0	2,0	
Νοέμβριος	54,1	48,8	51,4	48,7	43,1	43,1	37,6		-11,5	0,0	-12,8	
Δεκέμβριος	36,2	29,2	35,6	32,9	28,8	30,3	28,8		-12,4	5,2	-5,0	
Ιαν. - Σεπτ.		1.063,4	917,3	821,1	794,5	811,8	838,1	897,1	-3,2	2,2	3,2	7,0
Ιαν. - Δεκ.		1.271,6	1.132,3	1.015,0	982,3	1.005,7	1.027,4		-3,2	2,4	2,2	

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

¹ Δεν περιλαμβάνονται οι εισπράξεις από ημερήσιους επισκέπτες.

2.7 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 2007 ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2008

Οικονομική Δραστηριότητα

Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ κατά το τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει οριακή άνοδο σε σχέση με το 2006 και θα κυμανθεί γύρω στο 4,0%. Πιο συγκεκριμένα, η αύξηση της **ιδιωτικής κατανάλωσης** εκτιμάται ότι θα κυμανθεί περίπου στα ίδια υψηλά επίπεδα με το 2006, ενώ οι **επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου** και οι **εισαγωγές** αναμένεται να επιβραδυνθούν. Αντίθετα, οι **εγχώριες εξαγωγές** αναμένεται να παρουσιάσουν επιτάχυνση, λόγω του θετικού οικονομικού περιβάλλοντος, κυρίως, στην ΕΕ.

Οι πιο πάνω εξελίξεις, σε συνδυασμό με τυχόν συνέχιση της επιβράδυνσης της εισροής ξένων εργατών στη Κύπρο, επηρεάζουν κατασταλτικά και το **ποσοστό της ανεργίας** για το 2007.

Όσον αφορά τις προοπτικές του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ για το 2008, αυτός αναμένεται να κυμανθεί περίπου στα ίδια υψηλά επίπεδα με το 2007. Πιο συγκεκριμένα, η ιδιωτική κατανάλωση, οι επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου και οι εισαγωγές αναμένεται να παρουσιάσουν επιβράδυνση, ενώ αντίθετα οι εξαγωγές και η δημόσια κατανάλωση αναμένεται να επιταχυνθούν. Όσον αφορά την ανεργία, αναμένεται να συνεχίσει την θετική της πορεία, αντικατοπτρίζοντας εν μέρει τις πιο πάνω εν γένει ευνοϊκές εξελίξεις.

Δημόσια Οικονομικά

Όπως έχει προαναφερθεί, διαγράφεται επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος για το 2007. Όσον αφορά το 2008 και ενώ η πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών στο Πρόγραμμα Σύγκλισης 2006-10 καθορίζει δημοσιονομικό έλλειμμα ύψους 0,7% του ΑΕΠ, εντούτοις, στη

βάση των αποτελεσμάτων του 2007 αναμένεται ότι θα διαφοροποιηθεί ανάλογα και το δημοσιονομικό ισοζύγιο του 2008.

Τα δημόσια οικονομικά ευνοήθηκαν από τη συνεχιζόμενη έντονη δραστηριότητα στους τομείς των κατασκευών και ακινήτων με τις συνεπακόλουθες αυξημένες, πέραν των προϋπολογισθέντων, φορολογικές εισπράξεις. Ταυτόχρονα, όμως, εξακολουθούν να υφίστανται σοβαροί δημοσιονομικοί κίνδυνοι μακροπρόθεσμου χαρακτήρα που χρήζουν όμως, άμεσου και ουσιαστικού χειρισμού. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η βιωσιμότητα των Ταμείων Κοινωνικών Ασφαλίσεων («ΤΚΑ») λόγω των πολύ υψηλών ρυθμών γήρανσης του πληθυσμού στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα έγκυρων μελετών είναι παραστατικά και δεν επιδέχονται αμφισβήτησης. Θα πρέπει, λοιπόν, να γίνει αντιληπτή η σοβαρότητα της πρόκλησης και η σημασία της πρόληψης. Θα πρέπει από σήμερα να υιοθετηθούν έγκαιρα οι δομικές μεταρρυθμίσεις που επιβάλλονται, ώστε η οικονομία μας και οι πολίτες της να μη βρεθούν ενώπιον πολύ δυσάρεστων διλημμάτων και σοβαρών προβλημάτων επιπλέον.

Τιμές

Παρά την ιστορικά υψηλή αύξηση των τιμών των γεωργικών προϊόντων, ο εναρμονισμένος **πληθωρισμός** κατά το 2007 αναμένεται να παραμείνει στα ίδια με τα περυσινά επίπεδα και να κυμανθεί γύρω στο 2,1%. Στην εξέλιξη αυτή συνέτεινε και η μείωση των φόρων κατανάλωσης στα αυτοκίνητα το Νοέμβριο του 2006.

Όσον αφορά το 2008, ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να παρουσιάσει επιτάχυνση λόγω της επικείμενης αύξησης του ΦΠΑ σε αριθμό προϊόντων, των ψηλών τιμών του πετρελαίου και των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των σιτηρών. Ρόλο στις πληθωριστικές εξελίξεις αναμένεται επίσης να έχουν και οι συνεχιζόμενοι ψηλοί ρυθμοί αύξησης των νομισματικών μεγεθών.

Εξωτερικές Συναλλαγές

Οι συνεχιζόμενες υψηλές τιμές πετρελαίου αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, αν και η επίδραση αυτή αναμένεται να μετριαστεί από την αποδυνάμωση του δολαρίου ΗΠΑ έναντι της Κυπριακής λίρας. Παράλληλα, η αυξημένη ζήτηση συνεχίζει να επιδρά αρνητικά στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, γεγονός που καθιστά το ενδεχόμενο περαιτέρω αύξησης του ελλείμματος το 2007, πολύ πιθανό πάνω από το 6% του ΑΕΠ.

Όσο αφορά τις προβλέψεις για το ισοζύγιο πληρωμών για το 2008, οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να επιβραδυνθούν, κυρίως λόγω της αναμενόμενης επιβράδυνσης ή ακόμα και μείωσης στις εισαγωγές αυτοκινήτων, ενώ οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να παρουσιάσουν επιτάχυνση που θα στηριχθεί στη συνέχεια της καλής πορείας των υπηρεσιών. Αυτά θα βοηθήσουν και στη βελτίωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε σχέση με το 2007.

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1**Νομισματικά μεγέθη και συνιστώσες**

(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες χιλιάδες)

	2006 Σεπτ.	2006 Οκτ.	2007 Σεπτ.	2007 Οκτ.
Προσφορά χρήματος (M1)	2.002.975	2.088.564	2.410.064	2.438.135
Νόμισμα σε κυκλοφορία	570.443	559.627	589.987	559.200
Καταθέσεις όψεως	1.292.579	1.344.631	1.486.835	1.464.240
Καταθέσεις σε ξένο νόμισμα	139.953	184.306	333.242	414.695
Δευτερογενής ρευστότητα	8.868.257	8.946.615	10.464.609	10.639.177
Καταθέσεις ταμειευτηρίου	400.573	407.391	466.650	469.476
Καταθέσεις προθεσμίας	7.370.843	7.425.417	8.080.788	8.157.222
Καταθέσεις σε ξένο νόμισμα	1.096.841	1.113.807	1.917.171	2.012.479
Συνολική προσφορά χρήματος (M2)	10.871.232	11.035.179	12.874.673	13.077.312
Καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα	1.832.630	1.961.822	3.210.219	3.477.753
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα	10.404.894	10.451.775	13.088.638	13.307.192
από τις οποίες σε ξένο νόμισμα	1.753.236	1.813.396	2.531.160	2.669.561
Πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα	2.424.348	2.389.766	2.185.522	2.115.462
Αταξινόμητα στοιχεία	-3.790.640	-3.768.184	-5.609.706	-5.823.095

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Πίνακας 2**Τραπεζικές πιστώσεις κατά κατηγορία⁽¹⁾**

(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες χιλιάδες)

	2006 Σεπτ.	2006 Οκτ.	2007 Σεπτ.	2007 Οκτ.
Δημόσια Ιδρύματα και Οργανισμοί ⁽²⁾	333.320	331.000	491.071	529.891
Γεωργία	101.927	103.093	123.327	125.735
Μεταλλεία	28.597	28.058	28.150	28.972
Μεταποίηση	545.840	529.077	550.076	545.719
Μεταφορές και Επικοινωνίες	105.993	110.925	212.231	209.367
Εξωτερικό και Εγχώριο Εμπόριο	1.512.260	1.484.203	1.679.565	1.647.478
Κτήρια και Κατασκευές	2.039.629	2.049.773	2.855.623	2.877.378
Τουρισμός	881.568	884.225	963.175	1.021.141
Προσωπικά και Επαγγελματικά Δάνεια	5.544.594	5.616.197	7.531.355	7.867.954
Προεξοφλήσεις Συναλλαγματικών: Εσωτερικού	2.551	3.009	1.414	1.436
Εξωτερικού	2.077	1.863	1.084	948
Σύνολο	11.098.356	11.141.423	14.437.071	14.856.019

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(1) Αναφέρονται στα δάνεια προς κατοίκους και μη κατοίκους Κύπρου, σε εγχώριο και ξένο νόμισμα.

(2) Περιλαμβάνει και δάνεια προς την Κυβέρνηση.

Πίνακας 3

Βασικά Επιτόκια

(ως ποσοστά % ετησίως)

Ημερομηνία απόφασης νομισματικής πολιτικής		Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	Πράξεις ανοικτής αγοράς			Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης
			Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης		Πράξεις απορρόφησης ρευστότητας	
			Πράξεις με συμφωνία επαναγοράς (repos)	Πράξεις με συμφωνία επαναπώλησης (reverse repos)	Πράξεις αποδοχής καταθέσεων (depos) ⁽¹⁾	
2001	10 Αυγ.	3,50	5,00	5,00	-	6,50
	18 Σεπτ.	3,00	4,50	4,50	-	6,00
	02 Νοεμ.	2,50	4,00	4,00	4,00	5,50
2002	13 Δεκ.	2,50	3,75	3,75	3,75	5,00
2003	04 Απρ.	2,50	3,50	3,50	3,50	4,50
2004	30 Απρ.	3,50	4,50	4,50	4,50	5,50
2005	25 Φεβρ.	3,25	4,25	4,25	4,25	5,25
	20 Μαΐου	2,75	3,75	3,75	3,75	4,75
	09 Ιουν.	2,25	3,25	3,25	3,25	4,25
2006	01 Σεπτ. ⁽²⁾	2,50	4,50	4,50	4,50	4,50
2007	12 Μαρτ.	2,75	4,50	4,50	4,50	4,75
	06 Ιουν.	3,00	4,50	4,50	4,50	5,00

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Η πρώτη πράξη αποδοχής καταθέσεων διενεργήθηκε στις 9 Οκτωβρίου, 2001, με μέγιστο επιτόκιο προσφοράς 4,50%.

(2) Με την απόφαση της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής την 1^η Σεπτεμβρίου, 2006, το επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης (main refinancing operations - repo rate) αποτελεί πλέον τη βάση για τιμολόγηση των δανείων των πιστωτικών ιδρυμάτων σε λίρες Κύπρου, σε αντικατάσταση του επιτοκίου της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης (Lombard) που χρησιμοποιείτο από την 1η Ιανουαρίου, 2001.

Πίνακας 4

Πράξεις ανοικτής αγοράς που διενεργούνται μέσω δημοπρασίας

Πράξεις απορρόφησης ρευστότητας ⁽¹⁾

(εκατ. λίρες Κύπρου, επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως)

Ημερομηνία διακανονισμού	Προσφορές (ποσό)	Κατανομή (ποσό)	Δημοπρασίες ανταγωνιστικού επιτοκίου				Διάρκεια σε ημέρες	
			Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς	Μέσο σταθμικό επιτόκιο κατανομής	Ελάχιστο επιτόκιο κατανομής	Μέγιστο επιτόκιο κατανομής		
2006	14 Σεπτ.	727,5	500,0	4,50	3,88	3,29	3,94	14
	28 Σεπτ.	803,0	500,0	4,50	3,89	3,65	3,94	14
	12 Οκτ.	829,0	550,0	4,50	3,89	3,79	3,91	14
	26 Οκτ.	930,5	580,0	4,50	3,87	3,69	3,93	14
	09 Νοεμ.	824,0	580,0	4,50	3,88	3,78	3,92	14
	23 Νοεμ.	842,0	580,0	4,50	3,89	3,79	3,91	14
	07 Δεκ.	886,0	530,0	4,50	3,87	3,79	3,90	14
	21 Δεκ.	1.034,0	600,0	4,50	3,76	3,65	3,80	14
2007	04 Ιαν.	889,0	650,0	4,50	3,84	3,50	3,97	14
	18 Ιαν.	916,0	650,0	4,50	3,84	3,74	3,94	14
	01 Φεβρ.	1.023,5	600,0	4,50	3,69	3,67	3,69	14
	15 Φεβ.	789,0	450,0	4,50	3,71	3,48	3,88	14
	01 Μαρτ.	579,5	350,0	4,50	3,50	3,44	3,57	14
	15 Μαρτ.	492,0	250,0	4,50	3,45	3,39	3,47	14
	29 Μαρτ.	248,0	150,0	4,50	3,52	3,34	3,59	14
	12 Απρ.	242,0	100,0	4,50	3,47	3,39	3,49	14
	26 Απρ.	204,0	50,0	4,50	3,34	3,34	3,34	14
	10 Μαΐου	40,0	40,0	4,50	3,29	3,29	3,29	14
	24 Μαΐου	40,0	40,0	4,50	3,98	3,98	3,98	14
	07 Ιουν.	134,0	80,0	4,50	3,88	3,84	3,92	14
	21 Ιουν.	147,0	70,0	4,50	3,59	3,59	3,59	14
	05 Ιουλ.	308,0	280,0	4,50	4,26	3,54	4,50	14
	19 Ιουλ.	96,0	80,0	4,50	4,37	4,26	4,48	14
	19 Ιουλ.	206,0	206,0					167
	02 Αυγ.	219,0	150,0	4,50	4,38	4,25	4,47	14
	16 Αυγ.	169,0	169,0	4,50	4,47	4,35	4,50	14
30 Αυγ.	140,2	140,2	4,50	4,50	4,43	4,50	14	
13 Σεπτ.	11,0	11,0	4,50	4,45	4,43	4,49	14	

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Από τις 9 Οκτωβρίου 2001, διενεργούνται πράξεις ανοικτής αγοράς για την απορρόφηση ρευστότητας μέσω δημοπρασιών αποδοχής καταθέσεων (depos).

Πίνακας 5**Επιτόκια της χρηματαγοράς**

(ποσοστά % ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

	Κύπρος					Ευρωζώνη				
	Καταθέσεις μίας ημέρας	Καταθέσεις 2-7 ημέρες	Καταθέσεις ενός μηνός	Καταθέσεις 1-6 μήνες	Καταθέσεις 6-12 μήνες	Καταθέσεις μίας ημέρας (EONIA)	Καταθέσεις ενός μηνός (EURIBOR)	Καταθέσεις 3 μηνών (EURIBOR)	Καταθέσεις 6 μηνών (EURIBOR)	Καταθέσεις 12 μηνών (EURIBOR)
2006 Σεπτ.	3,46	3,79	3,73	3,76	-	3,04	3,16	3,34	3,53	3,72
Οκτ.	3,67	4,16	4,09	4,45	-	3,28	3,35	3,50	3,64	3,80
Νοέμ.	3,58	3,95	4,02	4,24	-	3,33	3,42	3,60	3,73	3,86
Δεκ.	3,37	4,16	4,02	4,01	-	3,50	3,64	3,68	3,79	3,92
2007 Ιαν.	3,35	4,11	4,18	3,77	-	3,56	3,62	3,75	3,89	4,06
Φεβρ.	3,10	3,96	4,13	4,00	4,00	3,57	3,65	3,82	3,94	4,09
Μαρ.	3,18	3,94	4,04	3,99	-	3,69	3,84	3,89	4,00	4,11
Απρ.	3,62	3,95	3,95	4,05	4,20	3,82	3,86	3,98	4,10	4,25
Μάιος	3,86	4,09	4,12	3,88	-	3,79	3,92	4,07	4,20	4,37
Ιούν.	4,06	4,17	4,22	4,27	-	3,96	4,10	4,15	4,28	4,51
Ιούλ.	4,26	4,24	4,31	4,38	-	4,06	4,11	4,22	4,36	4,56
Αύγ.	4,49	4,59	4,48	4,46	-	4,05	4,31	4,54	4,59	4,67
Σεπτ.	4,55	4,75	4,64	4,60	-	4,03	4,43	4,74	4,75	4,72
Οκτ.	4,55	4,71	4,71	4,64	4,90					

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Πίνακας 6

Τραπεζικά επιτόκια^(1, 2)

(ποσοστά % ετησίως)

Δανειστικά επιτόκια						Επιτόκια καταθέσεων		
	Επιχειρήσεις: παρατράβηγμα εντός ορίων	Επιχειρήσεις: δάνεια με εξασφάλιση	Προσωπικά δάνεια με εξασφάλιση	Στεγαστικά: με ασφάλεια ζωής	Πιστωτικές κάρτες	Τρεχούμενοι λογαριασμοί	Καταθέσεις με προειδοποίηση 3 μηνών-πάνω από ΛΚ5.000	Καταθέσεις προθεσμίας ενός χρόνου - πάνω από ΛΚ5.000
2005 Οκτ.	6,69	6,68	7,29	5,74	12,00	0,47	3,47	3,75
Νοέμ.	6,69	6,68	7,29	5,72	12,00	0,46	3,48	3,72
Δεκ.	6,69	6,68	7,28	5,71	12,00	0,45	3,47	3,68
2006 Ιαν.	6,67	6,67	7,28	5,71	12,00	0,46	3,48	3,63
Φεβρ.	6,65	6,65	7,27	5,71	12,00	0,45	3,48	3,59
Μαρ.	6,64	6,65	7,27	5,69	12,00	0,47	3,48	3,57
Απρ.	6,64	6,64	7,28	5,69	12,00	0,48	3,48	3,55
Μάιος	6,64	6,63	7,28	5,68	12,00	0,47	3,48	3,52
Ιούν.	6,65	6,62	7,28	5,68	12,00	0,43	3,48	3,43
Ιούλ.	6,65	6,62	7,28	5,68	12,00	0,46	3,47	3,42
Αύγ.	6,64	6,62	7,29	5,68	12,00	0,46	3,47	3,42
Σεπτ.	6,88	6,81	7,51	5,84	12,17	0,55	3,64	3,58
Οκτ.	6,89	6,81	7,50	5,84	12,17	0,51	3,65	3,58
Νοέμ.	6,88	6,81	7,48	5,84	12,17	0,50	3,65	3,58
Δεκ.	6,88	6,80	7,48	5,84	12,17	0,51	3,65	3,58
2007 Ιαν.	6,90	6,81	7,63	5,92	12,17	0,54	3,65	3,58
Φεβρ.	6,91	6,81	7,66	5,92	12,17	0,53	3,65	3,57
Μαρ.	6,89	6,80	7,67	5,92	12,17	0,53	3,65	3,57
Απρ.	6,89	6,79	7,67	5,92	12,17	0,48	3,66	3,57
Μάιος	6,87	6,78	7,67	5,93	12,17	0,47	3,66	3,58
Ιούν.	6,86	6,78	7,65	5,93	12,17	0,47	3,66	3,60
Ιούλ.	6,86	6,78	7,65	5,94	12,17	0,44	3,66	3,61
Αυγ.	6,86	6,77	7,65	5,95	12,17	0,45	3,66	3,63
Σεπτ.	6,85	6,77	7,65	5,95	12,17	0,44	3,66	3,64
Οκτ.	6,84	6,77	7,63	5,97	12,08	0,51	3,66	3,67

Πηγή: Εγχώριες τράπεζες.

(1) Τα επιτόκια αναφέρονται στα ισχύοντα τέλος του μήνα.

(2) Τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο των αντιπροσωπευτικών επιτοκίων όπως αυτά έχουν υποδειχθεί από τις τρεις μεγαλύτερες τράπεζες.

Πίνακας 7**Ευρωπαϊκά επιτόκια των Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (NXI)**

(επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως για υπόλοιπα στο τέλος περιόδου)

1. Επιτόκια καταθέσεων σε ευρώ από κατοίκους της Ευρωζώνης

	Καταθέσεις από νοικοκυριά					Καταθέσεις από μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις		
	Μίας νύχτας	Με συμφωνημένη λήξη		Με προειδοποίηση ⁽¹⁾		Μίας νύχτας	Με συμφωνημένη λήξη	
		Μέχρι 2 χρόνια	Πάνω από 2 χρόνια	Μέχρι 3 μήνες	Πάνω από 3 μήνες		Μέχρι 2 χρόνια	Πάνω από 2 χρόνια
2006 Σεπτ.	0,86	2,59	3,08	2,26	2,68	1,36	3,00	3,69
Οκτ.	0,90	2,69	3,10	2,30	2,75	1,45	3,15	3,80
Νοέμ.	0,91	2,78	3,05	2,30	2,81	1,49	3,24	3,80
Δεκ.	0,92	2,89	3,05	2,38	2,87	1,51	3,42	3,88
2007 Ιαν.	0,98	2,99	3,06	2,35	2,98	1,61	3,45	3,91
Φεβρ.	1,00	3,07	3,12	2,35	3,07	1,64	3,49	3,92
Μαρτ.	1,02	3,16	3,05	2,39	3,14	1,71	3,61	3,93
Απρ.	1,04	3,23	3,06	2,42	3,20	1,75	3,67	3,93
Μάιος	1,06	3,30	3,03	2,43	3,25	1,78	3,72	3,96
Ιούν.	1,08	3,39	3,04	2,42	3,32	1,77	3,87	3,99
Ιούλ.	1,10	3,49	3,02	2,45	3,40	1,81	3,92	4,00
Αύγ.	1,15	3,58	3,02	2,53	3,46	1,87	4,03	4,09

2. Επιτόκια δανεισμού σε ευρώ προς κατοίκους της Ευρωζώνης

	Δάνεια προς νοικοκυριά						Δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις		
	Οικιστικά με λήξη			Καταναλωτικά και άλλα δάνεια με λήξη			Με λήξη		
	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο και μέχρι 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο και μέχρι 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο και μέχρι 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια
2006 Σεπτ.	4,82	4,27	4,62	8,30	6,81	5,87	4,93	4,40	4,53
Οκτ.	4,90	4,29	4,65	8,35	6,81	5,88	5,07	4,51	4,57
Νοέμ.	4,98	4,33	4,68	8,33	6,81	5,91	5,14	4,59	4,63
Δεκ.	5,01	4,34	4,70	8,41	6,81	5,93	5,23	4,66	4,68
2007 Ιαν.	5,05	4,38	4,72	8,53	6,83	5,95	5,30	4,76	4,77
Φεβρ.	5,11	4,46	4,79	8,66	6,95	5,96	5,37	4,83	4,83
Μαρ.	5,14	4,45	4,79	8,62	6,88	5,95	5,43	4,90	4,84
Απρ.	5,14	4,48	4,80	8,67	6,96	5,97	5,50	4,94	4,87
Μάιος	5,16	4,48	4,82	8,71	6,95	5,97	5,50	4,98	4,90
Ιούν.	5,21	4,53	4,86	8,68	6,94	6,01	5,62	5,09	4,96
Ιούλ.	5,29	4,57	4,89	8,80	6,96	6,06	5,70	5,15	5,00
Αύγ.	5,36	4,59	4,90	8,85	7,00	6,07	5,76	5,24	5,04

Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

(1) Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται και οι μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις λόγω μηδανίων καταθετικών υπολοίπων τους σε σύγκριση με τις καταθέσεις από νοικοκυριά.

Πίνακας 8

Ανακοινώσεις επιτοκίων 2007

	Ιαν.	Φεβρ.	Μάρτ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.	Νοέμ.	Δεκ.
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ⁽¹⁾	11 3,50	8 3,50	8 3,75	12 3,75	10 3,75	6 4,00	5 4,00	2 4,00	6 4,00	4 4,00	8 4,00	6
Τράπεζα της Αγγλίας ⁽²⁾	11 5,25	8 5,25	8 5,25	5 5,25	10 5,50	7 5,50	5 5,75	2 5,75	6 5,75	4 5,75	8 5,75	6
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ⁽³⁾	30/31 5,25		20/21 5,25		9 5,25	27/28 5,25		17 5,25	18 4,75	30/31 4,50		11
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ⁽⁴⁾	12 4,50	23 4,50	12 4,50	13 4,50	18 4,50	6 4,50	17 4,50		10 4,50	8 4,50	12 4,50	10

(1) Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης.

(2) Rate paid on commercial bank reserves.

(3) Federal funds rate.

(4) Επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης (repo rate).

Πίνακας 9**Ποσοστιαία Μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)**

Οκτώβριος 2007/2006

											Στάθμιση		
		2004	2005	2006	Οκτώβριος 2006/2005	Σεπτέμβριος 2007/2006	Οκτώβριος 2007/2006	Ιαν.- Οκτ. 2006/2005	Ιαν.- Σεπτ. 2007/ 2006	Ιαν.- Οκτ. 2007/ 2006	1998=100	2005=100 (Για το έτος 2006)	2005=100 (Για το έτος 2007) ⁽¹⁾
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ		2,28	2,56	2,49	1,43	2,63	2,99	2,73	2,00	2,09	100,00	100,00	100,00
A	ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2,95	1,79	4,35	3,94	4,84	3,03	4,58	4,18	4,06	32,36	28,60	28,98
A.1	Γεωργικά	3,32	1,34	6,51	7,20	9,52	0,41	5,82	10,42	9,34	7,93	6,92	6,93
A.2	Βιομηχανικά	3,36	1,13	2,47	2,65	3,10	3,69	2,60	2,92	3,00	22,91	19,24	19,29
A.3	Ηλεκτρισμός	-3,13	11,51	13,10	4,60	3,44	4,51	16,92	-3,39	-2,59	1,52	2,44	2,76
B	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	17,18	14,82	8,09	-6,37	3,36	9,31	9,73	-0,44	0,49	4,33	6,44	6,63
Γ	ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-5,55	-2,47	-1,14	-1,24	-2,62	-0,75	-0,82	-2,54	-2,36	22,20	25,31	24,62
Γ1	Μηχανοκίνητα οχήματα	-13,50	-2,42	-1,38	-1,28	-8,92	-8,98	0,27	-10,00	-9,90	9,43	6,15	5,41
Γ2	Άλλα εισαγόμενα	-0,39	-2,49	-1,07	-1,23	-0,81	1,49	-1,17	-0,32	-0,13	12,77	19,16	19,21
Δ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3,23	3,34	2,57	2,69	3,83	4,04	2,53	3,42	3,49	41,11	39,65	39,77
Εναρμονισμένος ΔΤΚ		1,9	2,1	2,2	1,7	2,3	2,7	2,4	1,8	1,9			

(1) Η στάθμιση για το 2007 έχει αλλάξει ούτως ώστε να λαμβάνει υπόψη τις μειώσεις στη φορολογία των αυτοκινήτων

Πηγή : Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Πίνακας 10

Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)

Οκτώβριος 2007/2006

											Στάθμιση		
		2004	2005	2006	Οκτώβριος 2006/2005	Σεπτέμβριος 2007/2006	Οκτώβριος 2007/2006	Ιαν.- Οκτ. 2006/2005	Ιαν.- Σεπτ. 2007/2006	Ιαν.- Οκτ. 2007/2006	1998=100	2005=100 (Για το έτος 2006)	2005=100 (Για το έτος 2007) ⁽¹⁾
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ		2,28	2,56	2,49	1,43	2,63	2,99	2,73	2,00	2,09	100,00	100,00	100,00
A	ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	0,99	0,60	1,25	1,14	1,43	0,91	1,30	1,21	1,18	32,36	28,60	28,98
A.1	Γεωργικά	0,27	0,11	0,45	0,51	0,71	0,03	0,40	0,74	0,66	7,93	6,92	6,93
A.2	Βιομηχανικά	0,78	0,27	0,47	0,51	0,59	0,72	0,50	0,56	0,58	22,91	19,24	19,29
A.3	Ηλεκτρισμός	-0,07	0,23	0,32	0,12	0,11	0,14	0,40	-0,09	-0,07	1,52	2,44	2,76
B	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ	0,99	0,97	0,52	-0,44	0,24	0,62	0,63	-0,03	0,03	4,33	6,44	6,63
Γ	ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-1,04	-0,43	-0,29	-0,31	-0,62	-0,18	-0,21	-0,62	-0,58	22,20	25,31	24,62
Γ1	Μηχανοκίνητα οχήματα	-1,00	-0,15	-0,08	-0,08	-0,46	-0,46	0,02	-0,60	-0,60	9,43	6,15	5,41
Γ2	Άλλα εισαγόμενα	-0,04	-0,28	-0,20	-0,23	-0,15	0,28	-0,22	-0,06	-0,02	12,77	19,16	19,21
Δ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1,35	1,41	1,02	1,05	1,53	1,60	1,01	1,36	1,38	41,11	39,65	39,77

(1) Η στάθμιση για το 2007 έχει αλλάξει ούτως ώστε να λαμβάνει υπόψη τις μειώσεις στη φορολογία των αυτοκινήτων

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Πίνακας 11**Ποσοστιαία μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών (%)**

Οκτώβριος 2007/2006

	2004	2005	2006	Οκτώβριος 2006/2005	Σεπτέμβριος 2007/2006	Οκτώβριος 2007/2006	Ιαν.- Οκτ. 2006/2005	Ιαν.- Σεπτ. 2007/2006	Ιαν.- Οκτ. 2007/2006	Στάθμιση	
										2005=100	1998=100
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	2,28	2,56	2,49	1,43	2,63	2,99	2,73	2,00	2,09	100,00	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	3,97	1,59	4,80	5,27	6,57	2,99	4,63	6,40	6,04	17,50	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	10,57	0,23	0,49	1,29	1,28	0,71	0,51	1,40	1,33	2,21	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,79	-2,24	-0,32	-1,88	-2,72	3,28	-0,13	0,04	0,39	8,93	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	4,19	5,41	4,90	2,13	2,82	3,32	5,58	1,37	1,57	15,87	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	-0,45	0,58	0,13	-0,66	1,05	1,02	0,22	0,11	0,20	6,78	7,08
Υγεία	3,72	0,36	1,31	3,72	6,36	6,68	0,82	6,02	6,09	5,03	4,92
Μεταφορές	-3,06	3,79	2,87	-1,85	-0,84	1,36	4,01	-2,21	-1,86	15,99	17,42
Επικοινωνίες	-8,48	-10,34	-1,83	-0,16	1,18	1,24	-2,14	1,24	1,24	3,94	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	2,26	1,06	-0,33	0,55	1,20	1,34	-0,52	0,27	0,38	6,33	5,88
Εκπαίδευση	3,96	5,21	4,68	4,89	4,33	5,06	4,64	4,82	4,84	2,87	2,33
Εστιάτορια και ξενοδοχεία	4,69	3,30	2,18	1,96	5,96	6,16	2,26	3,54	3,80	7,57	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	5,16	3,83	2,23	2,44	3,04	3,25	2,17	2,36	2,45	6,98	5,04

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Πίνακας 12

Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών (%)
Οκτώβριος 2007/2006

	2004	2005	2006	Οκτώβριος 2006/2005	Σεπτέμβριος 2007/2006	Οκτώβριος 2007/2006	Ιαν.-Οκτ. 2006/2005	Ιαν.- Σεπτ. 2007/2006	Ιαν.- Οκτ. 2007/2006	Στάθμιση	
										2005=100	1998=100
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	2,28	2,56	2,49	1,43	2,63	2,99	2,73	2,00	2,09	100,00	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	0,76	0,31	0,82	0,92	1,19	0,54	0,79	1,12	1,06	17,50	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	0,28	0,01	0,01	0,03	0,03	0,02	0,01	0,03	0,03	2,21	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,05	-0,14	-0,03	-0,18	-0,23	0,30	-0,01	0,00	0,03	8,93	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	0,93	1,22	0,76	0,34	0,46	0,53	0,86	0,22	0,25	15,87	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	-0,03	0,04	0,01	-0,04	0,07	0,07	0,01	0,01	0,01	6,78	7,08
Υγεία	0,20	0,02	0,06	0,18	0,32	0,33	0,04	0,30	0,30	5,03	4,92
Μεταφορές	-0,51	0,59	0,45	-0,30	-0,13	0,21	0,62	-0,36	-0,30	15,99	17,42
Επικοινωνίες	-0,10	-0,11	-0,07	-0,01	0,04	0,05	-0,08	0,05	0,05	3,94	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	0,12	0,06	-0,02	0,03	0,07	0,08	-0,03	0,02	0,02	6,33	5,88
Εκπαίδευση	0,10	0,13	0,13	0,14	0,13	0,15	0,13	0,14	0,14	2,87	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	0,31	0,23	0,16	0,15	0,45	0,46	0,17	0,26	0,28	7,57	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	0,28	0,21	0,15	0,17	0,21	0,23	0,15	0,16	0,17	6,98	5,04

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

Πίνακας 13**Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου: Αγορές και πωλήσεις εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους⁽¹⁾**

(χιλιάδες λίρες)

Γεωγραφική προέλευση μη κατοίκων Κύπρου	Αγορές εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους Κύπρου							Πωλήσεις εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους Κύπρου						
	2005	2006	2007					2005	2006	2007				
			Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.			Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.
ΕΥΡΩΠΗ	7.395,9	257.715,8	22.009,3	2.518,2	2.870,3	1.449,4	822,6	3.461,1	282.799,6	20.822,2	1.122,5	1.669,4	1.310,4	596,8
ΕΕ-25	6.805,2	242.454,5	21.171,7	2.497,2	2.800,2	1.416,5	806,6	2.980,4	275.945,2	20.191,5	1.098,4	1.635,9	1.276,2	567,4
Ελλάδα	5.667,5	140.748,9	14.304,0	886,6	977,2	583,2	455,3	2.269,5	260.812,4	17.704,4	657,9	954,0	687,9	434,5
Ηνωμένο Βασίλειο	238,2	58.345,6	5.257,1	1.457,8	1.464,3	662,2	250,8	390,6	10.088,4	1.361,2	421,9	606,7	548,9	126,8
Άλλες ευρωπαϊκές χώρες	590,7	15.261,3	837,5	21,0	70,1	32,9	16,0	480,7	6.854,4	630,7	24,1	33,6	34,2	29,3
Ρωσία	405,4	1.029,9	0,3	1,0	1,0	1,0	0,8	279,7	1.220,2	107,7	2,3	8,5	2,1	0,6
ΑΦΡΙΚΗ	51,4	7.252,2	169,4	10,8	52,2	4,7	2,3	90,1	8.722,4	242,7	16,8	80,8	102,8	14,5
Βορειοαφρικανικές χώρες	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3
Άλλες αφρικανικές χώρες	51,4	7.252,2	169,4	10,8	52,2	4,7	2,3	88,3	8.722,4	242,7	16,8	80,7	102,7	14,2
Νότια Αφρική	0,0	232,6	59,9	4,7	13,7	2,5	1,8	7,6	220,4	133,2	10,8	18,1	9,8	12,1
ΑΜΕΡΙΚΗ	429,3	128.783,8	7.182,1	164,0	597,1	556,5	605,1	1.232,7	32.988,8	11.908,6	237,8	282,0	913,9	146,6
Βόρεια Αμερική	84,1	94.136,8	1.008,3	58,9	221,0	123,5	124,6	33,2	6.193,4	7.349,2	62,3	91,4	122,5	91,6
Ηνωμένες Πολιτείες	81,9	94.115,1	1.006,2	58,8	220,8	123,5	124,6	33,2	5.957,0	7.348,2	62,3	88,8	118,1	91,5
Καναδάς	2,2	21,7	2,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	236,5	0,9	0,0	2,6	4,4	0,1
Κεντρική Αμερική	345,2	34.647,0	6.173,9	105,2	376,2	433,0	480,5	1.199,4	26.795,3	4.559,5	175,6	190,6	791,4	55,1
Νότια Αμερική	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ΑΣΙΑ	267,3	6.523,5	7,8	1,2	1,3	0,7	0,0	229,2	5.446,5	50,3	26,5	4,6	0,0	2,2
Δυτική Ασία	204,7	86,1	0,0	0,0	1,2	0,1	0,0	168,9	955,4	50,3	26,5	2,7	0,0	2,2
Άλλες ασιατικές χώρες	62,6	6.437,4	7,8	1,2	0,1	0,6	0,0	60,3	4.491,1	0,0	0,0	1,9	0,0	0,0
ΩΚΕΑΝΙΑ	0,0	28,2	18,8	2,4	3,1	10,1	8,9	0,0	19,0	48,3	1,3	15,6	24,7	12,8
Σύνολο	8.143,9	400.303,5	29.387,5	2.696,6	3.524,1	2.021,4	1.438,8	5.013,0	329.976,3	33.072,2	1.404,9	2.052,3	2.351,8	772,9

Πηγή: Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

(1) Συμπεριλαμβάνονται οι μετοχές εντός και εκτός του κεντρικού αποθετηρίου αξιών.

Πίνακας 14

Ισοζύγιο πληρωμών

(εκατομύρια ΛΚ)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	2006 (Ετήσια) (Προκατ.)			2006 (1 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)			2006 (2 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)			2007 (1 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)			2007 (2 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)		
	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	5.353,7	5.850,1	-496,4	1.091,4	1.254,9	-163,5	1.358,5	1.343,5	15,0	1.160,4	1.427,9	-267,5	1.501,3	1.565,7	-64,4
Αγαθά, υπηρεσίες και εισοδήματα	4.969,4	5.562,8	-593,4	986,4	1.182,8	-196,4	1.259,6	1.275,8	-16,2	1.056,9	1.360,1	-303,2	1.404,5	1.495,4	-90,9
Αγαθά και υπηρεσίες	3.977,5	4.319,9	-342,4	804,0	1.026,7	-222,7	1.056,0	1.073,8	-17,8	820,8	1.093,4	-272,6	1.063,0	1.173,7	-110,7
Αγαθά	650,8	2.952,0	-2.301,2	182,8	705,9	-523,1	161,1	765,0	-603,9	160,5	732,6	-572,1	173,5	859,1	-685,6
Υπηρεσίες	3.326,6	1.367,9	1.958,8	621,2	320,8	300,4	894,9	308,8	586,1	660,3	360,8	299,5	889,5	314,6	574,9
Μεταφορές	774,3	502,4	271,9	190,0	145,0	45,0	227,7	121,7	106,0	197,4	148,5	48,9	210,0	105,3	104,8
Ταξιδιωτικό	1.101,5	449,5	651,9	101,5	97,3	4,3	321,0	98,8	222,2	101,5	106,2	-4,8	326,7	115,7	211,0
Επικοινωνίες	42,9	58,6	-15,7	9,9	11,9	-2,0	7,4	18,0	-10,6	19,1	22,2	-3,1	7,1	8,1	-1,0
Κατασκευαστικές υπηρεσίες	93,8	10,8	83,0	17,5	2,5	15,0	24,5	2,6	21,9	24,7	4,9	19,8	22,5	3,1	19,4
Ασφάλειες	53,2	35,4	17,8	15,4	11,2	4,2	14,1	7,0	7,0	9,5	8,5	1,0	10,3	5,0	5,4
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	147,2	60,9	86,2	31,7	6,2	25,4	30,6	16,1	14,5	44,9	7,5	37,4	44,0	18,3	25,6
Μηχανοργάνωση και πληροφόρηση	94,4	15,9	78,5	24,2	4,5	19,8	23,8	3,2	20,6	24,1	5,1	19,1	22,5	2,3	20,2
Πνευματικά δικαιώματα	7,5	27,8	-20,2	3,1	3,0	0,1	0,2	1,7	-1,5	2,6	1,9	0,8	0,5	1,2	-0,8
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	806,7	135,1	671,6	177,4	22,9	154,4	198,5	26,6	171,9	178,2	41,8	136,5	189,7	29,3	160,4
Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές	24,6	30,2	-5,6	6,5	6,9	-0,4	4,2	6,6	-2,4	8,1	7,3	0,8	8,4	14,5	-6,1
Υπηρεσίες δημοσίου π.δ.κ.α.	180,6	41,3	139,3	44,0	9,5	34,4	42,9	6,6	36,2	50,1	7,0	43,1	47,8	11,8	36,0
Εισοδήματα	992,0	1.242,9	-250,9	182,4	156,1	26,3	203,6	202,0	1,6	236,1	266,7	-30,6	341,6	321,7	19,9
Εισοδήματα από εργασία	16,1	86,0	-69,9	4,3	24,5	-20,1	3,9	15,7	-11,8	3,9	26,0	-22,1	4,1	18,0	-13,9
Εισοδήματα από επενδύσεις	975,8	1.156,9	-181,0	178,0	131,6	46,4	199,7	186,3	13,4	232,2	240,7	-8,5	337,5	303,7	33,8
Τρέχουσες μεταβιβάσεις	384,3	287,3	96,9	105,0	72,1	33,0	98,9	67,6	31,2	103,6	67,8	35,8	96,7	70,3	26,5
Γενική κυβέρνηση	143,9	95,4	48,5	38,7	32,4	6,2	33,5	20,4	13,1	34,1	19,7	14,4	33,9	16,7	17,2
Λοιποί τομείς	240,4	191,9	48,5	66,4	39,7	26,7	65,4	47,3	18,1	69,5	48,1	21,4	62,9	53,6	9,3
Κίνηση κεφαλαίων και χρηματοοικονομικές συναλλαγές			580,6			183,0			59,0			203,2			96,2
Κίνηση κεφαλαίων	45,4	30,3	15,1	7,7	11,2	-3,5	15,7	6,4	9,4	1,8	5,9	-4,1	5,9	8,5	-2,6
Χρηματοοικονομικές συναλλαγές			565,5			186,5			49,7			207,2			98,8
Άμεσες επενδύσεις			297,7			-16,9			67,9			76,2			74,1
Κατοίκων Κύπρου στο εξωτερικό			-392,5			-61,4			-31,2			-87,1			-70,4
Μη κατοίκων στην Κύπρο			690,2			44,4			99,0			163,3			144,6
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου			-345,2			-90,5			160,8			-201,0			409,7
Απαιτήσεις			-2.205,0			-386,0			-338,7			-737,6			-248,2
Υποχρεώσεις			1.859,8			295,5			499,5			536,6			657,9
Χρηματοοικονομικά παράγωγα			8,3			1,6			1,5			2,8			-0,9
Λοιπές επενδύσεις			1.065,2			224,3			10,1			-196,4			-105,4
Απαιτήσεις			-2.337,9			-285,4			-548,9			-639,7			-2.241,5
Υποχρεώσεις			3.403,1			509,7			559,0			443,3			2.136,1
Συναλλαγματικά διαθέσιμα			-460,5			68,0			-190,6			525,6			-278,7
ΚΑΘΑΡΑ ΛΑΘΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ			-84,2			-19,5			-74,0			64,3			-31,8

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου

Πίνακας 15**Λογαριασμοί Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα**

	Ιαν.- Σεπτ. 2007	Ιαν.- Σεπτ. 2006	Αλλαγή %
<i>Κυπριακές λίρες εκατ.</i>			
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Ενδιάμεση ανάλωση	296,1	305,6	9,5
Κεφαλαιουχικά αγαθά	159,9	173,1	13,2
Απολαβές προσωπικού	934,8	881,2	-53,6
Άλλοι φόροι επί της παραγωγής	1,8	0,3	-1,5
Επιδοτήσεις	0,8	0,8	0,0
Τόκοι πληρωθέντες	227,8	243,3	15,5
Κοινωνικές παροχές	782,6	687,3	-95,3
Άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις	292,8	228,0	-64,8
Μεταβιβάσεις κεφαλαίου	4,3	13,1	8,8
Σύνολο Δαπανών	2700,9	2532,7	-168,2
ΕΣΟΔΑ			
Παροχή αγαθών και υπηρεσιών	204,1	195,3	-8,8
Φόροι επί της παραγωγής και εισαγωγές	1302,9	1090,9	-212,0
Εκ των οποίων ΦΠΑ	734,0	642,5	-91,5
Εισόδημα περιουσίας	49,6	34,7	-14,9
Τρέχοντες φόροι στο εισόδημα, πλούτο κλπ	870,0	644,5	-225,5
Κοινωνικές εισφορές	529,8	461,5	-68,3
Άλλες τρέχουσες μεταβιβάσεις	45,2	98,7	53,5
Μεταβιβάσεις κεφαλαίου	5,7	3,8	-1,9
Σύνολο Εσόδων	3007,3	2529,4	-477,9
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	306,4	-3,3	
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-) ως ποσοστό του ΑΕΠ	3,4	-0,2	

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου.

© ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, 2007
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Διεύθυνση:	Λεωφόρος Κέννεντυ 80 1076 Λευκωσία Κύπρος
Ταχυδρομική διεύθυνση:	Τ.Θ. 25529 1395 Λευκωσία Κύπρος
Τηλέφωνο:	+357-22714465
Ιστοσελίδα:	http://www.centralbank.gov.cy
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:	erdept@centralbank.gov.cy
Τηλεομοιότυπο:	+357-22378155

*Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.
Διατίθεται σε μορφή PDF και WORD στο διαδίκτυο (www.centralbank.gov.cy/nqcontent.cfm?a_id=661).*

ISSN 1450 – 2623

Η Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής (ΕΝΠ), η οποία συντάσσεται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών, Διεύθυνση Οικονομικών Ερευνών και Στατιστικής, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ) για την υποβοήθηση των συνεδριάσεων της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής, παρουσιάζει ανασκόπηση των πρόσφατων εγχώριων και διεθνών οικονομικών εξελίξεων.

Η έκδοση της ΕΝΠ στην ελληνική καθώς και οι στατιστικοί πίνακες της ΕΝΠ στην αγγλική διατίθενται στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ την ημέρα της συνεδρίας της Επιτροπής, ενώ ολόκληρη η έκθεση στην αγγλική τον επόμενο μήνα. Η εκτενής έκδοση της ΕΝΠ στην αγγλική διατίθεται επίσης σε έντυπη μορφή.